

If not delivered, return to:
"GLASILO"
 6117 St. Clair Ave.
 CLEVELAND, O.
 The largest Slovenian
 Weekly in the United States
 of America.
 Sworn Circulation 18,200
 Issued Every Tuesday
 Terms of Subscription:
 For Members Yearly..... \$0.84
 For Nonmembers..... \$1.60
 Foreign Countries..... \$3.00
 Telephone: Randolph 3912

GLASILOSKI JEDNOZEV

OFFICIAL ORGAN
 OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second-Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 2, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Stev. 1. → No. 1.

CLEVELAND, O., 3. JANUARJA (JANUARY), 1928.

Največji slovenski tedenik
 v Združenih Državah

Izhaja vsak torek
 Ima 18,200 naročnikov
 Naročnina:
 Za člane, na leto..... \$0.84
 Za nečlane..... \$1.60
 Za inozemstvo..... \$3.00

NASLOV
 6117 St. Clair Ave.
 Cleveland, O.
 Telefon: Randolph 3912

Leto XIV. — Vol. XIV.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

Roparski umor pri Št. Janžu. Dne 6. decembra dopoldne je orožniška postaja v Št. Janžu telefonirala ljubljanski policiji, da je bil v vasi Dolini pri Št. Janžu izvršen strahovit roparski umor nad zakoncem Pueljem. Orožniška postaja je posila policijo za psa, s katerim je upala izslediti zločinca. Počela se da je bil roparski umor nad 60-letnim posestnikom Francetom Pueljem in njegovo enako staro ženo Terezijo izvršen v noči od pondeljka na torek. Zločin so odkrili sosedje v zgodnjih-jutrišnjih urah, ko so našli ženo pred hišo, sedeče v bližnjem jarku, vso razmravarjeno po telesu in s prevezanim vratom. Pueljeva hiša je bila zaklenjena, okna pa zapahnjena in zakrita z odeljami. Sosedje so vdrli v hišo in zagledali v hiši posestnika Puelja, ležečega na tleh, s presekanim obrazom in s številnimi ranami po vsem telesu. Toda ne samo to, da je zver v človeški podobi popolnoma razmrvarila oba zakonca, še več: morilec je položil Puelju pod glavo pehar, na glavo pa mu je poveznil papirnat skrinjicelj. Po sobi je ropar razmetal vse poštišto in prebrskal v iskanju za denarjem kakih 3,000 dinarjev, denar ki ga je Puelj skupil pri prodaji dveh prešičev in vina. Morilec je pobral tudi vse dragocenosti. Orožništvo je takoj pritočilo raziskovanjem zločina. Po mnenju sosedov in orožništva sta moralna zločin izvršiti najmanj dva zločinca, in sicer je eden umoril moža samega, drugi pa je čakal na straži, če kdo pride blizu. Ta čas se je vrnila domov žena Terezija in to je drugi morilec umoril že pred hišo. Po vseh znakih sta moralna biti to dva moška, ki sta že v nedeljo nadlegovala oba zakonca in zahtevala od Puelja denar, vendar ju je ta prestrashil s streli iz revolverja. Oba morilca sta izvršila najbrže že več umorov po Dolenjskem, tako onega nad trgovko Cecilio Ivančičevim, ki je bila umorjena in oropana dne 27. oktobra v svoji hiši v Stari vasi pri Krškem, ter nad neko starko sred meseca maja v Črečetu pri Krškem. Vsi trije, oziroma štirje zločinci so bili izvršeni s sekiro, v lastni hiši žrtve in pod enakimi okolnostmi. Na Dolenjskem straši torej zoper nova razbojniška polpa.

Nesreča. V Travniku pri Loškem potoku je debel hlad padel pri delu v gozdu na delavca Jakoba Lavriča in ga tako težko poškodoval na glavi in hrbtni, da so ga morali prepeljati v bolničko. Orožniška postaja je posila policijo za psa, s katerim je upala izslediti zločinca. Počela se da je bil roparski umor nad 60-letnim posestnikom Francetom Pueljem in njegovo enako staro ženo Terezijo izvršen v noči od pondeljka na torek. Zločin so odkrili sosedje v zgodnjih-jutrišnjih urah, ko so našli ženo pred hišo, sedeče v bližnjem jarku, vso razmravarjeno po telesu in s prevezanim vratom. Pueljeva hiša je bila zaklenjena, okna pa zapahnjena in zakrita z odeljami. Sosedje so vdrli v hišo in zagledali v hiši posestnika Puelja, ležečega na tleh, s presekanim obrazom in s številnimi ranami po vsem telesu. Toda ne samo to, da je zver v človeški podobi popolnoma razmrvarila oba zakonca, še več: morilec je položil Puelju pod glavo pehar, na glavo pa mu je poveznil papirnat skrinjicelj. Po sobi je ropar razmetal vse poštišto in prebrskal v iskanju za denarjem kakih 3,000 dinarjev, denar ki ga je Puelj skupil pri prodaji dveh prešičev in vina. Morilec je pobral tudi vse dragocenosti. Orožništvo je takoj pritočilo raziskovanjem zločina. Po mnenju sosedov in orožništva sta moralna zločin izvršiti najmanj dva zločinca, in sicer je eden umoril moža samega, drugi pa je čakal na straži, če kdo pride blizu. Ta čas se je vrnila domov žena Terezija in to je drugi morilec umoril že pred hišo. Po vseh znakih sta moralna biti to dva moška, ki sta že v nedeljo nadlegovala oba zakonca in zahtevala od Puelja denar, vendar ju je ta prestrashil s streli iz revolverja. Oba morilca sta izvršila najbrže že več umorov po Dolenjskem, tako onega nad trgovko Cecilio Ivančičevim, ki je bila umorjena in oropana dne 27. oktobra v svoji hiši v Stari vasi pri Krškem, ter nad neko starko sred meseca maja v Črečetu pri Krškem. Vsi trije, oziroma štirje zločinci so bili izvršeni s sekiro, v lastni hiši žrtve in pod enakimi okolnostmi. Na Dolenjskem straši torej zoper nova razbojniška polpa.

Oba sta bila v kopalnici, kjer je gorela plinova peč najbrž za segrevanje pri kopanju, istočasno je pa bila odprtta cev za vodo, ki je tekla ves čas v kad, od koder je zoper v isti množini odtekala v kanal. Soprog je sedela pripravljena za kopanje na stranišču, ki se nahaja v kopalnici, soprog pa je ležal zraven nje v srajci in spodnjih hlačah. Do njiju so mogli priti skozi prsto okno po lestvi, ker so bila vhodna vrata od znotraj zaklenjena, ključ pa je itkal v vratih.

Sum, da se je zakoncem Kendorom nekaj prijetilo, je vzbudilo, ker je nasproti njiju stanovala stranka Počivalnik opazila, da dne 3. decembra do pol 15. nihče ni vzel časopisa razliko, kamor ga je zataknila raznašalka časopisov zjutraj dne 3. decembra. Iz položaja v stanovanju je razvidno, da je zakonska Kenda zadela smrt neprizakovano. Najbrž gre za nesrečno zastrupljenje s plinom manj pa za samom.

Mogoče ju je plin omamil počni, nakar sta zbrala vso moč in se splazila v kopalnico, hoteč tamkaj dobiti svežega zraka. Ker so pa bili organi že morda preveč zastrupljeni, sta podlegla oba. Sledov kakega drugega strupa se ni našlo na licu mesta. Tudi ni bilo videti, da bi se navedena zastrupila s kako

*Nad tri milijone dolarjev podpor je izplačala Kranjska Slovenska Katoliška Jednota od početka svojega obstanka.

(Dalej na 6. strani)

IV. IZKAZ DAROV

ZA STAVKUJOČE PREMOGARJE

Društvo sv. Srca Marije, št. 86, Rocksprings, Wyo., \$ 15.00
 Prejšnji izkaz 255.48

Skupaj \$270.48

Cenjenemu društvu najlepša hvala v imenu prizadetih.

Opomba: Sklad podpore za stavkujoče premogarje je priljubljeno izčrpan. Prošnje za podporo pa prihajajo od dne do dne v večjem številu na glavnem uradu. Iz raznih prošenj je razvidno, da so gotovi člani in članice zelo, zelo prizadeti vsled dolgotrajne premogarske stavke, ter potrebujejo nujne pomoči tako za vsakdanje potrebščine kakor tudi za plačevanje mesečnih asessmentov. Za to se prav lepo prosi vsa krajevna društva in posamezno članstvo, da prisloči s kakim prizadetim članom in družinam po svoji moći na pomoc.

Članstvo naše Jednote nerado prosi pomoči, razun v skrajni sili. Zaradi tega se prosi vsa društva, ki se temu klicu do sedaj še niso odzvali in ki so v takem finančnem položaju, da jim par doljarje ne bo škodovalo, naj pomagajo svojim so-bratom in sestram, ki vsled dolgotrajne premogarske stavke trpe pomanjkanje in ki ne morejo plačevati mesečnih asessmentov. Vsak najmanjši dar moč.

Clanstvo naše Jednote nerado prosi pomoči, razun v skrajni sili. Zaradi tega se prosi vsa društva, ki se temu klicu do sedaj še niso odzvali in ki so v takem finančnem položaju, da jim par doljarje ne bo škodovalo, naj pomagajo svojim so-bratom in sestram, ki vsled dolgotrajne premogarske stavke trpe pomanjkanje in ki ne morejo plačevati mesečnih asessmentov. Vsak najmanjši dar moč.

Vsem darovalcem že vnaprej iskrena hvala.

JOSIP ZALAR, glav. tajnik.

65,000 oseb umrlo radi žganja.

Washington, 29. oktobra. — Od pristojne oblasti se naznača, da je tekmo zadnjih sedem let, odkar je upeljana pruhica, umrlo v Združenih državah nad 65,000 oseb radi vživanja pokvarjenega ali strupega žganja.

Gouverner Smith praznuje 54. rojstni dan.

Albany, 29. decembra. — Gouverner države New York, ki je predsedniški kandidat stranke mokrih in objednem demokratični kandidat, je praznoval danes svoj 54. letni rojstni dan pri svoji pisalni mizi, obložen z delom. Prijatelji so mu poslali za rojstni dan ogromno potico, tri čevljev visoko, ki predstavljajo Belo hišo, kamor namesto Al Smith priti, ako bo izvoljen predsednikom.

Znana morilca ne bosta pomilovane.

New York. — V gotovih krogih se zatrjuje, da Mrs. Ruth Brown Snyder in Henry Judd Gray ne bosta pomilovane, ampak ju čaka smrť na električnem stolu v Sing Sing ječi. Gouverner Smith je baje pomilovitev definitivno odklonil. Navedena sta nedavno brutalno umorila priletnega publicista Snyderja, ki je bil soprog morike.

Mogoče ju je plin omamil počni, nakar sta zbrala vso moč in se splazila v kopalnico, hoteč tamkaj dobiti svežega zraka. Ker so pa bili organi že morda preveč zastrupljeni, sta podlegla oba. Sledov kakega drugega strupa se ni našlo na licu mesta. Tudi ni bilo videti, da bi se navedena zastrupila s kako

"Kralj butlegerjev" je blazen.

Cincinnati, 30. decembra. — George Remus, katerega so nazivali kraljem butlegerjev, je bil danes proglašen od probatne sodnine blaznim. En teden prej ga je porota oprostila krivde, da je umoril svojo ženo, ki se je spečala z nekim suhaškim agentom ter mu zapravila vse premoženje, dočim je bil Remus v ječi. Tako potem pa, ko je bil Remus proglašen nedolžnim umora, so gotovi zdravnik izjavili, da je Remus blazen, in da sodnija ne more pripustiti, da bi se gibal svobodno okoli. George Remus je izjavil, da se bo pritožil radi te razsodbe zdravnikov, ker misli, da je bolj pameten kot pa zdravniki.

Je ubil brata in se sam obesi.

Bakersfield, Cal., 28. decembra. — Albert Villard, 50 let star, se je danes obesi na svoj avtomobil in se potem še ustrelil, da bi bila smrt toliko bolj gotova. Samomor je izvršil potem, ko je ubil tri svoje brate in ramil 2500 m dolg predor in se na postaji Vrbovsko zdržala z železnico Zagreb-Sušak.

S tem sklepom je vprašanje krovne železnice definitivno rešeno. Proga bo dolga 58 km.

Prometno ministarstvo izjavlja,

da določena proga sicer ni najboljša, toda v obstoječih razmerah edino mogoča.

Lindbergh na zmagošlavnem potetu.

Belize, Honduras, 30. decembra. — Potem ko se je prijateljsko poslovil od Meksika in se mudil dva dni v republiki Guatemaši, se je Lindbergh podal naprej na svojo vožnjo po centralni Ameriki. Danes je dosegel v mesto Belize, republika Honduras. 250 milj dolgo pot je preletil v 3 urah in nekaj minutah. Tisoče ljudi ga je pozdravilo pri prihodu na zrakoplovno polje.

"Kralj" Ben še ni pokopan.

Benton Harbor, Mich. — Že pred več dnevni umrli "kralj" Benjamin Purnell, ustanovnik in vodja Davidove kolonije še do 27. decembra ni vstal od mrtev, dasiravno so njegovi pristaši to trdno pričakovali. Njegova žena je določila, da naj se ga v nestrupeno tvarino embalmira, nakar ga bodo položili v posebno krsto, dokler mu ne postavijo posebne marmornate grobnice. Vsi njegovi prijatelji so že obupali, ker noče na noben način vstati od mrtev; le njegova žena še vedno misli, da se bo morda sasoma zgodi, ker ji je pred smrto za trdo tako obljubil.

Plačal rent z živiljenjem.

Wabash, Ind. — Dne 27. decembra bi se moral na sodniji začasovati 55-letni Ora Tomlinson, ker je dolgoval \$20 na rento. Ko je popolne policija došla v njegovo stanovanje, je našla obesnega; samomor je izvršil vsled siromaštva.

18 rabičev utonilo.

San Pedro, Cal. — Pri otočju sv. Nikolaja, 66 milij od tukaj je silen vihar vrgel neko ribičko ladjo ob skalovje, vsled česar je vse moštvo ladje, 18 ribičev utonilo.

GRADBA NOVE ŽELEZNICE V SLOVENIJI

I. Ljubljana. — V prometnem ministrstvu v Beogradu je bil te dni podpisani sklep o defenitivni proggi železniške zvezne Ljubljane z morjem. Prometni minister se je odločil za načrt inž. Klodiča, t. j. za proggo Kočevje-Vrbovsko. Spomladis se prične, čim bo vreme dopuščalo, končno trasiranje na terenu, prihodnjo jesen pa se bodo odzadala gradbena dela. Gradnja je za enkrat preračunana na dve leti.

Proga bo tekla iz Kočevja po Kočevski dolini mimo Mozirje, Reintala in Knežljite, kjer bo 1200 metrov dolg predor v Poljansko dolino. Tu bo tekla proga mimo Dolinje Podgorje, Čepelj do Starega trga, od tam pa do Radencev, kjer bo prestopila Kolpo ter šla vzdolž Kolpe do Severina. Nato bo pasirala vasi Močile in Mali Jadrč ter se obrnila pri Nadvučniku poleg Ljuzine ceste, nakar bo zopet šla skozi nov 2500 m dolg predor in se na postaji Vrbovsko zdržala z železnico Zagreb-Sušak.

S tem sklepom je vprašanje krovne železnice definitivno rešeno. Proga bo dolga 58 km.

Prometno ministarstvo izjavlja,

da določena proga sicer ni najboljša, toda v obstoječih razmerah edino mogoča.

Kardinal Bourne zagovarja papeža.

London. — Kardinal Bourne, wetsminsterski nadškof, je imel v Tydfieldu v valeški pokrajini velik govor, v katerem je brabil Vatikan in Sv. Očeta v borbi z morjem. Prometni minister se je odločil za načrt inž. Klodiča, t. j. za proggo Kočevje-Vrbovsko. Spomladis se prične, čim bo vreme dopuščalo, končno trasiranje na terenu, prihodnjo jesen pa se bodo odzadala gradbena dela. Gradnja je za enkrat preračunana na dve leti.

Proga bo tekla iz Kočevja po Kočevski dolini mimo Mozirje, Reintala in Knežljite, kjer bo 1200 metrov dolg predor v Poljansko dolino. Tu bo tekla proga mimo Dolinje Podgorje, Čepelj do Starega trga, od tam pa do Radencev, kjer bo prestopila Kolpo ter šla vzdolž Kolpe do Severina. Nato bo pasirala vasi Močile in Mali Jadrč ter se obrnila pri Nadvučniku poleg Ljuzine ceste, nakar bo zopet šla skozi nov 2500 m dolg predor in se na postaji Vrbovsko zdržala z železnico Zagreb-Sušak.

S tem sklepom je vprašanje krovne železnice definitivno rešeno. Proga bo dolga 58 km.

Prometno ministarstvo izjavlja,

Društvena naznanila in dopisi

Vabilo na sejo.

Vsem cenjenim članom
članicam našega društva sv.
Štefana, št. 1, Chicago, Ill.,
tem potom naznanja, da se bo
prihodnja redna seja vršila v
soboto dne 7. januarja, 1928;
začetek ob pol osmi uri zvečer
v navadnih prostorih. Na tej
seji bo umeščenje odbora za le-
to 1928.

Poleg tega bo pa prihodnja
seja tudi zelo važna. Tako bo
zanimiv za nas vse, da bo sled-
njemu žal, kateri se iste ne bo
udeležil. Zanimivosti te seje za
danes ne povemo, ampak ude-
ležite se je, in prepricali se bo-

Ob enem se tudi naznanja, da
bo naše društvo priedilo veliko
veselico v nedeljo, dne 5.
februarja v šolski dvorani. Več
o tem prihodnjem. Torej na
sejo dne 7. januarja vsi člani in
članice!

Z bratskim pozdravom

Odbor.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Ill.

Naznanja se, da je naše dru-
štvo imelo svojo letno sejo dne
18. decembra, ki se je vršila v
popolnem sporazumu članstva:
vse točke dnevnega reda so bile
rešene v popolno zadovoljstvo
zborovalcev. Iz tega je razvidno,
da vlada med našimi dru-
štveniki prava sloga; saj nam
veli starci pregovor, da sloga
jači, nesloga tlači.

Za bodoče poslovno leto 1928
je bil na tej seji izvoljen slede-
či odbor:

Frank Terlep, predsednik;
Martin Kambich ml., podpred-
sednik; Matthew Buchar, taj-
nik; Joseph Maren, zapisnikar;
Martin Kambich st., blagajnik;
nadzorniki: Thomas Buchar,
John Barbich, Matthew Vrane-
sich; bolniški odborniki: Louis
Zaletel, John Kralj st. in Mar-
ko Znidarsich; Jacob Solnce, re-
ditelj; zastavonoš John Terlep,
ameriške: Ralph Stukel, Louis
Planinc, John Znidarsich, ban-
der; društveni zdravnik Dr.
Martin Ivec; umeščevalec od-
bora John Barbich.

Srečno Novo leto 1928 vsemu
članstvu našega društva in K.
S. K. Jednote. Sobratski po-
zdrav

Matthew Buchar, tajnik.

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 43, Anaconda, Mont.

Naše društvo je na glavni
seji dne 16. decembra izvolilo
sledče uradnike za prihodnje
leta 1928:

John Kriskovich, predsednik;
Mathias Pershin, podpredsed-
nik; John Deržaj, tajnik; Pe-
ter Kriskovich, podtajnik;
George Stokan, blagajnik; Dr.
W. M. Feenman, preiskovalni
zdravnik; finančni odbor: John
Zugel, F. W. Domitrovich Jr.,
John Pershin; bolniški odbor:
Frank Domitrovich st., Marcus
Bolkovatz, John Blatnik; zastav-
onoš: Louis Kraker, ameriške;
Anthony Zugel, društvene;
Anton Nemanich, maršal; Mike
Shegina, vratar. Seje se bodo
obdržavale vsaki prvi in tretji
torek v mesecu ob pol osmi uri
zvečer v Musician dvorani na
Chestnut St.

S sobratskim pozdravom
John Deržaj, tajnik.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 64, Etna, Pa.

S tem naznanjam vsemu
članstvu našega društva, oso-
bito onim izven mesta, da naj
se v bodoče v društvenih zade-
vah obračajo na novega tajnika
brata Mirka Matesiča, 1105
Orchard St., N. S. Pittsburgh,
Pa. Ta naslov naj izvolijo vpo-
števati tudi oni, ki tajniku po-
slajo po pošti svoja vplačila.

Ob enem pozdravljanju vse-
člane in članice naše dnevnje Jed-
note, žeče jem srečno in zdra-
vo Novo leto!

John Skoff, bivši tajnik.

Iz urada tajnika društva sv. Ja- neza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis.

Na minuli seji dne 10. decem-
bra so bili izvoljeni sledeči
uradniki društva za leto 1928:

Predsednik Joe Windishman,
podpredsednik Frank Sagadin,
tajnik Lukas Urankar, pomožni
tajnik in zapisnikar Frank
Pauč jr., blagajnik Frank Fran-
cich, nadzorniki: John Kozeč,
Louis Velkovrh, Frank Bregar;
maršal Joe Martincich, zastav-
onoša John Mojstrovich, bolniški
nadzorniki Frank Stiglitz, dru-
štveni zdravnik Dr. J. Stefanec.

Seje se bodo vršile vsako

društvo nedeljo v mesecu v

Frank Tomšetovi dvorani na
479 National Ave. Seja se
prične točno ob 2. uri popoldne,
sesamem pa pričnem pobirati
vse, kar se člane že vnaprej prosi, da to vpoštevajo.

Nadalje: V smislu sklepa
zadnje glavne decembrske seje
se morajo vse oni člani, ki ne
plačajo asesmenta do 25. dne
vsakega meseca v bodoče ne sa-
mo naznaniti, ampak tudi opravi-
čiti pri društvenem tajniku;
treba je navesti vzrok, zakaj da
niso plačali asesmenta pravo-
časno. Kazen za prelomitev in

nom, ki vedno zaostajajo na

dolg pri društvu, da ne bom
hodil kolektati ali tirjati na dom;
tudi pismeno ne bom nobenega
opominjal; kdor se ne bo držal
pravil, se bo ravnal z njim po
društvenih pravilih; posledice
ako nastanejo, ne zadenejo
uradnikov, oziroma tajnika, pač
pa prizadeta.

Kakor vam je že znano, bo
naše društvo obhajalo dne 22.
januarja, 1928 25-letnico svo-
jega obstanka; torej se prosi
ostala društva v naši naselbin-
i, da prideš ta dan vsi na našo
prireditev ter se poveselite z
nami; saj je gorinaveden (na-
še) društvo oralo ledino v tej
naselbini na društvenem polju
in pokazalo pot številnim dru-
gim društrom v tem mestu.
Program te slavnosti in zgodo-
vina društva sledi v prihodnji
številki Glasila.

Pri tej priliki prosim vse
one, ki imajo nalogo pobirati
oglase za Spominsko knjigo, da
se potrudijo in čimprej prine-
sejo iste; nikakor pa ne ka-
ste kakor do 7. januarja.

Oglase lahko prinesete tajniku
ali pa sobratu Frank Verani-
chu na 418 Reed St. Nadalje
se prosi vse one člane, kateri
niste naročili oglasov, če že-
lite imeti svoj oglas v tej dru-
števni Spominski knjigi, lahko
tudi pokličete po telefonu so-
brata Veranicha in sicer Han-
5473 ali se pa zglasite na domu
podpisnega tajnika.

Sobratski pozdrav vsemu član-
stvu K. S. K. Jednote in vsem
rojakom širom Amerike srečno in
veselo Novo leto, ostajam s so-
bratskimi pozdravi

Josip Valenčič, tajnik.

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 43, Anaconda, Mont.

Naše društvo je na glavni
seji dne 16. decembra izvolilo
sledče uradnike za prihodnje
leta 1928:

John Kriskovich, predsednik;
Mathias Pershin, podpredsed-
nik; John Deržaj, tajnik; Pe-
ter Kriskovich, podtajnik;

George Stokan, blagajnik; Dr.
W. M. Feenman, preiskovalni
zdravnik; finančni odbor: John
Zugel, F. W. Domitrovich Jr.,
John Pershin; bolniški odbor:
Frank Domitrovich st., Marcus
Bolkovatz, John Blatnik; zastav-
onoš: Louis Kraker, ameriške;
Anthony Zugel, društvene;

Anton Nemanich, maršal; Mike
Shegina, vratar. Seje se bodo
obdržavale vsaki prvi in tretji
torek v mesecu ob pol osmi uri
zvečer v Musician dvorani na
Chestnut St.

S sobratskim pozdravom
John Deržaj, tajnik.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 64, Etna, Pa.

S tem naznanjam vsemu
članstvu našega društva, oso-
bito onim izven mesta, da naj
se v bodoče v društvenih zade-
vah obračajo na novega tajnika
brata Mirka Matesiča, 1105
Orchard St., N. S. Pittsburgh,
Pa. Ta naslov naj izvolijo vpo-
števati tudi oni, ki tajniku po-
slajo po pošti svoja vplačila.

Ob enem pozdravljanju vse-
člane in članice naše dnevnje Jed-
note, žeče jem srečno in zdra-
vo Novo leto!

John Skoff, bivši tajnik.

Iz urada tajnika društva sv. Jožefa, št. 41, Pittsburgh, Pa.

V imenu ponovno izvoljenega
predsednika našega društva so-
brata Josipa Maticiča, je celo-
kupno članstvo društva sv. Jo-
žefa, št. 41 uljudno vabljeno,

da se udeleži prihodnje redne
mesečne seje dne 8. januarja,

in sicer v tako lepem številu
kot je bil to redek slučaj dne
11. decembra, 1927. Ako bi

bilo vsak mesec ali vsaj vsak
drugi mesec toliko število čla-
nov navzočih na seji, potem bi
se pa lahko ukrepalo in delo-
valo v procvit našega društva

in Jednote; dočim sam društveni
odbor brez članov tega ne
zamore; poleg vsega tega bi bili
seje tudi kratke itd.

Na prihodnji seji dne 8. ja-
nuarja bomo imeli na dnevnem
redu dve točki, važne za vse
članstvo, ne pa samo nekaterih,
in sicer bo to celoletno finan-
čno poročilo društva za leto
1927 in pa ono stvar v korist
društva, o kateri ste slišali že
na zadnji seji.

Nadalje: V smislu sklepa
zadnje glavne decembrske seje
se morajo vse oni člani, ki ne
plačajo asesmenta do 25. dne
vsakega meseca v bodoče ne sa-
mo naznaniti, ampak tudi opravi-
čiti pri društvenem tajniku;

treba je navesti vzrok, zakaj da
niso plačali asesmenta pravo-
časno. Kazen za prelomitev in

pa: Justina Lokar, druga taj-
nica; Marija Gerlovič, blagaj-
nica; nadzornice: Katarina
Skender, Katarina Evankovič,
Ana Butkovič; predsednica bol-
niškega oddelka Marija Balko-
vec, 5641 Carnegie Ave., Pitts-
burgh, Pa. Zatorej ste proše-
ne cenjene mi sestre, kadar

katera zbol, naj se takoj javi
naravnost gorinavedeni pred-
sednici bolniškega oddelka in
na meni, ker pri tem lahko na-
stane kaka pomota in imam
jaz preveč sitnosti.

Ob enem opominjam one čla-
nice, ki niso poravnale svoje
društvo oralo ledino v tej
naselbini na društvenem polju
in pokazalo pot številnim dru-
gim društrom v tem mestu.

Naša društvo je imelo svojo
letno sejo dne 18. decembra m.
l., na kateri je bil izvoljen sle-
deči odbor za leto 1928:

Mrs. Fannie Gerchman, pred-
sednica; Mrs. Margaret Zalar,
podpredsednica; Pauline Osolin,
tajnica; Mrs. Margaret Ka-
min, zapisnikarica; Mrs. Mary
Krantz, blagajnica; pregla-
dovalke knjig: Mrs. Ivana
Keržič, Miss Anna Bokal, Mrs.
Kristina Menart; poslanke za
Forest City: Miss Angela Svi-
gelj, Miss Sophia Volk; za
Browndale Miss Mary Laush;
za Vandling Mary Krašovič; re-
darica Mrs. Mary Simončič; za-
stavonoš Mr. Frank Dutch-
man; društveni zdravnik: Dr.
Knapp, Dr. McGuire, Dr. Cos-
tello, Dr. Franklin.

Društvo sv. Antona Padovan-
skega, št. 87, Joliet, Ill.

Naše društvo je imelo svojo
letno sejo dne 11. decembra m.
m., na kateri je bil izvoljen sle-
deči odbor za prihodnje leto:

Predsednik Gregor Papesh,
118 Cora St.; podpredsednik
Martin Plut; prvi tajnik Leo
Adamich, 1604 N. Nicholson
St.; drugi tajnik Frank Rámu-
ta; blagajnik Matt Krall, 1515
N. Hickory St.; nadzornice:
Nick J. Vrančič, John Václav-
lich, Joe Ramuta; reditelj Mar-
tin Staniša; poslanke za
Forest City: Miss Angela Svi-
gelj, Miss Sophia Volk; za
Browndale Miss Mary Laush;
za Vandling Mary Krašovič; re-
darica Mrs. Mary Simončič; za-
stavonoš Mr. Frank Dutch-
man; društveni zdravnik: Dr.
Knapp, Dr. McGuire, Dr. Cos-
tello, Dr. Franklin.

Društvo sv. Antonia Padovan-
skega, št. 87, Joliet, Ill.

Naše društvo je imelo svojo
letno sejo dne 11. decembra m.
m., na kateri je bil izvoljen sle-
deči odbor za prihodnje leto:

Predsednik Gregor Papesh,
118 Cora St.; podpredsednik
Martin Plut; prvi tajnik Leo
Adamich, 1604 N. Nicholson
St.; drugi tajnik Frank Rámu-
ta; blagajnik Matt Krall, 1515
N. Hickory St.; nadzornice:
Nick J. Vrančič, John Václav-
lich, Joe Ramuta; reditelj Mar-
tin Staniša; poslanke za
Forest City: Miss Angela Svi-
gelj, Miss Sophia Volk; za
Browndale Miss Mary Laush;
za Vandling Mary Krašovič; re-
darica Mrs. Mary Simončič; za-
stavonoš Mr. Frank Dutch-
man; društveni zdravnik: Dr.
Knapp, Dr. McGuire, Dr. Cos-
tello, Dr. Franklin.

Društvo sv. Barbare, br. 92,
Pittsburgh, Pa.

Naša redovita sjednica će se
obdržavati na 2. januarja, 1928;
zato treba, da dojdjete što u-
večem broju, da cijete kada se
bude čitati račun od cijele godi-
ne.

Dragi moji sestre! Društvo
plača svaki mjesec asesment
točno na Jednotu. Koje dugujete,
da to podmirite. Pazite, koja
duguje više od jedan mje-
sec, ne spada u naše društvo.

Naše društvo je prav lepo
napredovalo v minulem letu,
kajti ta čas je pristopilo 23
novih članica. Ker se pa še
vedno najde več žena in dekle,
ki ne spadajo u naše društvo,
torej naprimo vse moći, da jih
priprelijemo pod zastavu našega
društva sv. Ane tekom leta
1928!

H koncu pozdravljam vse čla-
ne in članice K. S. K. Jednote
ter jim želim srečno Novo leto!

Paulina Osolin, tajnica,
P. O. Box 492.

Društvo sv. Janeza Krstnika,
št. 143, Joliet, Ill.

da svojih dolžnosti, ki jih ima pri društvu, in vse gre nekako s strahom naprej. Kar se tiče mojega poslovanja sem storila tako, kakor sem vedela in znala, da je najbolje za korist društva. Sedaj nam bo lažje prenašati breme. Vse najhujše je za nami, nimamo več skrbi za bodočnost. Naše društvo je sedaj na takem stališču kot vsako drugo ali pa še boljše. Mi smo brez dolga in še par doberje je v blagajni, poleg tega pa imamo tudi novo lepo zastavo. Nič družega ne potrebuje, kot nekaj novih dobrih članic, da pomnožimo naše društvo.

Izreči moram zahvalo nekaterim članicam, ki so veliko prispevale k društvemu napredku in se je v njih pomočjo dvignilo društvo. Katera čita te vrstice, lahko pritrdi, kako so nas naši nasprotniki obrekovali in se posmehovali na vsakovrstne načine, hvalili so vse drugo, samo društvo Marije Pomagaj ne. To je bilo vse radi osebnosti in radi našega dobrega napredka. Me smo se pa vedno ogibale prepirov in smo vse prenesle. Trpele smo krivico molče, toda to ni vselej prav. Oglasila sem se parkrat v Glasilu, toda le iz vzroka, ker je bila moja dolžnost, kajti jaz sem bila največ prizadeta. Predgovor pa pravi: kdor drugemu jamo koplj, sam v njo pade. Tako se je tudi zgodilo. Me se ne sramujemo biti članice društva Marije Pomagaj, pač pa smo ponosne na to, zavedamo se sestrskih ljubezni in pomoči.

Posebno sedaj ob Novem letu naj se sovraštvo opusti in med članicami kakor tudi med rojaknjami naj zavlada mir in sprava, ker ravno po taki poti se prenese vsako breme. Novo leto pomeni nov začetek. Aperiiram na vse članice našega društva, naj se vsaka potrudi pridobiti še eno novo članico. Povejte jim, kako naše društvo obstoji, in da se nahajamo pod okriljem najboljše, najbogatejše katoliške organizacije. Uradnice društva so pripravljene takoj za vsako uslužbo. Ne zadržujejo listin, ne čekov in tako gre vse gladko od rok, da je za vse prav.

Apeliram na sestre moških društev, da tudi one pristopijo v naše vrste, ker se je naše društvo izreklo, da ne bo jemalo moških k društvu, razven, če hočajo iz mladinskega oddelka pristopiti v odrastek oddelek. Torej možje, boste tudi vi takliko inteligentni in storite tako, pa dajte žene in dekleta k nam. Za slučaj smrti pa lahko eden drugemu dolžnost izkažemo po možnosti. Vem dobro, da se nekatere ženske boje k ženskemu društvu pristopiti, češ, da se rade kregajo in morajo k sejam hoditi. Ne, ni tako! Pri nas ne zahtevamo k sejam hoditi in tudi kregamo se prav nič ne. Poslovanje je vse lepo v redu, po domače se pogovorno, dokler imamo čas, in razidemo se v zadovoljstvu.

Torej še enkrat opozarjam, da se vsaka potrudi dobiti vsaj eno novo članico v aktivni ali mladinski oddelek. Tudi ne pozabite priti na sejo 8. januarja. H koncu pozdravljam vse sestre društva in članstvo K. S. K. Jednote, in želim vsem srečno in veselo Novo leto ter veliko blagoslova božjega.

Helen Yurcich, tajnica.

Vabilo na veselico.

Društvo Marija Čistega Spocketja, št. 202, Virginia, Minn., priredi dne 14. januarja ob 8. uri zvečer v Katoliški Šoli veselico. Igrala nam bo izvrstna godba, takozvana 'Family trio.' Za dober prigrizek bo skrbel odbor. Zato vabimo vsa ženska in moška društva ter vse Jugoslovane iz mesta in okolice, da nas posjetite in nam tako pomagate, da se skupaj razveselimo.

Ob enem naznanjam, da smo sklenili na zadnji redni seji, da vsaka članica mora prodati vsaj dva tiketa in vsaka nekaj da-

rovati za prigrizek. Za tekoče leto je bil izvoljen sledeni društveni odbor:

Predsednica Johana Matkovich, podpredsednica Mary Erzar, tajnica Rose Tisel, blagajničarka Rose Prijanovich, zapisnikarica Jozefa Debelak, nadzorni odbor: Frances Prijanovich, Jozefa Debelak in Rose Novak, bolniški odbor: Mary Majstrovich, Rose Novak in Johanna Sterle.

Zdaj vas pa še enkrat povedam, da pride na veselico in da se enkrat vidimo vsi skupaj.

S sestrskim pozdravom
Rose Tisel, tajnica.

Društvo sv. Neže, št. 206,
South Chicago, Ill.

Na zadnji seji meseca decembra smo izvolile sledenje odborne za bodoče leto:

Predsednica Mrs. Anna Strubel, podpredsednica Rose Colerich, tajnica Mrs. Poshek, blagajničarka Mrs. Agnes Mahovich, nadzornice: Anna Kochka, Rose Perosh, Mary Bayuk.

Mesečna seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu.

Pozdrav
Anna Kochka, bivša tajnica.

Iz urada društva Marije Čistega Spocketja, št. 211, Chicago, Ill. Naznana se, da so bili izvoljeni sledenje uradniki za leto 1928:

Gregor Gregorich, predsednik; John Mlekar, podpredsednik; Mary Anzelc, 1858 W. 22d St., tajnica; Frances Gregorich, blagajničarka v zapisnikarica; nadzorniki: Louis Anzelc jr., Frances Podstudensek, Valeria Lah; bolniški nadzornik Louis Anzelc st.; društveni zdravnik Dr. Josip E. Ursich. Seja se vrši vsaki tretji pondeljek v mesecu.

Cenjeni člani in članice, prosim, da agitirate, da bi kaj več članstva dobili in da dobi vsak za novega kandidata ali kandidatino en dolar nagrade. Prosim vse, ki imate otroke, da jih vpišete v mladinski oddelek. Nadalje bi tudi prosila, da bi redno plačevali asesment, ker je veliko bolje za tajnico, ko vsi plačajo o pravem času asesment. Zatorej si nadejam, da bomo šli zopet prihodnje leto tako lepo v slogi, kakor smo bili dosedaj, ker se tako lepo seje vršijo, da cloveka veseli in odbor je zadovoljen, ker le v slogi je moč, kajti imamo skoraj vse mlade člane in članice, je tudi jako veselje, ki se po seji malo zabavamo tako, da kadar gremo domov, je vsak zadovoljen in pravi spet drugikrat bom šel, se mi prav dopade, upam da bo tudi zanaprej tako.

H koncu voščim vsem članom in članicam K. S. K. Jednote prav srečno in veselo Novo leto!

Mary Anzelc, tajnica.

Društvo sv. Martina, št. 213, Colorado Springs, Colo.

Naznana se, da je bil izvoljen sledenje odbor na glavni seji, ki se je vršila 14. decembra:

Predsednik John Vidmar, podpredsednik John Novlan jr., tajnik Frank J. Godec, blagajnik Frank Papež, zapisnikarica Terezija Vidmar, nadzorniki: Frank Stark jr., Louis Vidmar in Matt Nagode; bolniški obiskovalec John Godec. Seja se vršila vsakega 14. v mesecu na domu predsednika na 2213 Bott Ave.

Naznani moram, da ta glavna seja je bila prva v našem mestu, ker še ni dolgo, odkar je društvo ustanovljeno, prej pa tudi ni bilo še tukaj kakega društva, ki bi pripadalo h. K. S. K. Jednoti. In vsi smo bili zadovoljni, vse se je je izvršilo v lepem redu. In po seji smo se vši dobro imeli še pozno zvečer.

Zelim srečno Novo leto vsemu članstvu K. S. K. Jednote!

Frank J. Godec, tajnica.

West Etta, Pa. — Tem potom se najlepše zahvaljujem starom odboru društva sv. Pe-

tra i Pavla u Etta, Pa., na njihovem trudu i maru, ki so delovali za dobrobit društva leta 1927. Osobito hvala bratu predsedniku Mirku Zitkoviču za ljepo vodjenje glavne seje.

Isto tukaj se najlepše zahvalim dugoletnemu tajniku društva sobratu John Skoffu, ki je čez puno let razne časti u društvu obnašal, tudi največ tajničko službo na naše največe zadovoljstvo. Žal mi je pak, da radi dolgotrajne boljezni nobene kandidature nije htio sprejeti. I prav je tako, da se nakon duodjetnog rada u društву malo odpočine; stoga mu tem putom dajem javno priznanje za njegov mnogoletni društveni rad. Živel!

Novome pak odboru za leto 1928 željam vsako srečo i napredak v radu za dobrobit v boljši tak društva. Svima pak željam, kao glavnim uradnikom i cijelom društvu naše močne i dične K. S. K. Jednote da bi bilo novo leto 1928 sretno!

Bilježim se uz izraz iskrenog poštovanja, udani vam sobrat

Išja Rukavina.

Leadville, Colo. — Žalostno in turobno je zadolen dne 2. decembra, 1927 naš farni zvon, naznajujoč smrt enega izmed najboljših faranov, rojaka Frank Stibernika, ki je bil tudi naš dragi sobrat, naš največji prijatelj, vnet narodnjak in skrben oče svoje družine.

Tedaj sem si mislil: O, ti neusmiljena bela žena, smrt! Zakaj ne premisliš, kam zamahneš s svojo koso? Zakaj nisi počakala vsaj še kakih 25 in več let in ga pustila še med nam? Saj vam je bil pokojni Frank zlata duša; vedno dobrohoten, miren, postrežljiv in blag, da je treba takih iskati. Z njim si odvzela od nas moža, katerega ne bomo nikdar pozabili. Zelo hud udarec si smrt prizadela tudi naši fari in cerkvi sv. Jožefa ter tudi našemu društvu sv. Jožefa, št. 56 K. S. K. Jednote. Poleg tega je še dvoje društev izgubilo svojega vnetega člana. Zdaj vidim, da se smrt drži vedno svojega reka: "Danes meni, jutri tebi!" in da so noč in dan odprt groba vrata.

Toda, usoda božja je tako zahtevala; zaspal je za vedno in ni ga več med nam; nas pa ta trenotek še čaka. Naj počiva v miru in bodi mu ohrazen našem najblajži spomin!

Pokojnik je spadel k trem slovenskim organizacijam, ki so mu pridile veličasten pogreb, da takega še ne pomni naša slovenska naselbina. Saj je bila pa to tudi naša dolžnost, da smo izkazali zadnjo čast enemu najboljših članov in faranov. Ker je bil pokojnik v resnici zelo priljubljen v naši naselbini, mu je poleg članstva tudi ostalo ljudstvo prinašalo vence ob krsti in sicer toliko, da je mrtvaški oder izgledal kot s cvetlicami obsejan raj. Toda kaj vse to? Rože usahnejte in našega dragtega Franka med nami ne bo več. Nič več ga ne bomo videli tako prijaznega, tako veselega in postrežljivega! Uboga njegova soproga Mrs. Johana Stibernik! Še vedno je vse potrica, ker ji je smrt odvzela najdražje med dragim; saj bolj srečne in zadovoljne družine si nismo mogli predstavljati.

Toda, naj to zadostuje za sedaj, ker drugače biti ne more. Naj pokojniku veljajo te moje zadnje besede na tem mestu v spomin: "Lepše naj Ti solnce sije, lepa zara rumeni!"

Družini Stibernik in družini Mr. in Mrs. Frank Klun izrekam svoje globoko sožalje. Soproga pokojnika se vsakemu posebej lepo zahvaljuje; imena vseh ne more tukaj v Glasilu objaviti, ker jih je preveč; morda bi se pri tem lahko kakko ime izpustilo, kar bi ne bilo prav.

H koncu mojega žalostnega poročila voščim in želim vsemu članstvu K. S. K. Jednote srečno in zdravo Novo leto.

Pozdrav!

Math Yannik,
tajnik dr. št. 56 K. S. K. J.

ZAHVALA ZA BOŽIČNI DAR

Ravno na božični dan v jutru je nenadoma pozvonil na vrata poštni uslužbenec, držeč v rokah precejšnji zaboječek. Ko je pustil zaboječek, smo radovedno pogledali, kaj neki tiči v njem? Izgledalo je, da je nekaj živega notri, vendar pa to ni moglo biti, ker je bilo zelo dobro zaboječek. Ko smo odstranili pokrov, sta bila dva fina kapuna (posebne vrste kokoši, ki so še več kot kokoši) že vsa pripravljena, da se samo postavita v peč in speteča.

Aha, spomnila sva se z ženo na te vrste kokoši, še ko sva predak v radu za dobrobit v boljši tak društva. Svima pak željam, kao glavnim uradnikom i cijelom društvu naše močne i dične K. S. K. Jednote da bi bilo novo leto 1928 sretno!

Bilježim se uz izraz iskrenog poštovanja, udani vam sobrat

Išja Rukavina.

zlatovranka je bila tako prepirčana o njegovih dobrinah, da je često vteknila vso glavo v krokarjev kljun, da si vzame hrano iz njega.

Neke noči je bil vihar odtrgal streho kletke in moj krokar je popihal. Pa kdo opiše moje začudenje, ko ga najdem tretji dan zopet v kletki, kjer je kar očitno kazal svojo nežno veselje nad zopetnim svodenjem s sosedom: ali ga je mari hrepenenje po nji privelo nazaj?

V plačilo zato sem ju del skupaj in dobro sta shajala drug z drugim. Seveda ga pa to nežno nagmenje ni oviralo, da se ne bi bil tu in tam tudi korenito skregal z zlatovranko; pri tem jo je nekoč tako silovito zdelal, da sem mislil: po nji je.

Zato sem zlatovranko izpustil in sem bil radoveden, kako se mi bo parček obnašal poslej. Zelenka je ostala precej dni v bližini in krokar je bil miren in zadovoljen. Ko pa nekoga dne popolnoma izostane, je besnel proti omrežju in bolestno prekričal cele noči; še polagoma je prebolel izgubo. V našem domestilu si je izmisliš v svoji ječi raznovrstne igrače. Zakovaval je pičo in druge predmete, ki so bili v kletki; no, to je bila nadaljnja zabava. Bolj zloben pa je bil način, kako je družil živali zunaj svoje ječe. Nekega dne sem opazoval dogodek, ki bi bil vreden znanje Zvitorepke v povesti:

Krokarja ni nič videti, potuhnili se je popolnoma za desko, ki obkroža spodnji del kletke, samo noge s kreplji kuka skozi mrežo in drži košec kruha "Kakšen krasen prigrizek!" si je vtegnilo misliti majhno pišečo, ki veselo teče v bližino — a v trenotku ga ima črn ropar tudi že v krepljih, da frči predje na vse strani. Celo starega petelinca je bil privabil na ta način in mu raztrgal njegov lepi rdeči greben na drobne kose.

Z mojimi premetenimi kavkama ni imel tako lahke igre; pridobiti je moral najprej njen zaupanje. Zato ju je nekaj časa kraljal na svetohiški način, dokler nista jeli — radovedni, kakor sta po svoji naravi pogosteje postajati tesno ob kletki. Nekega dne je izginila ena izmed kavk. Nezaupeno sem opazoval krokarja, ki je se del navidezno ves nedolžen kot kak Alojzij v svoji kletki; tudi najmanjšega peresa kavke ni bilo videti nikjer. Tretji dan pa sem zasaili zločincu ravno v trenotku, ko je držal odsekano glavo umorjene in dotlej zakopane kavke tesno k mreži, dočim je njena sestra odletela polna strahu in jeze.

Fr. Pengov:
KROKAR

Dobil sem krokaria, — pričoveduje Niestle, učenec Pavla Roberta, mojstra med modernimi ptičjimi slikarji, "in bil je prav krotka živalčka; v kratkem času sem ga že lahko izpostil na prostot in dečku se je počestno podil po vrtu in gozdru." A kmalu se je jela očitovati njegova paroprska čud: V kocariči iz žičnatih mrež se sem bil raztrgal zunaj na dvorišču gospodinje Antonije in Antonija Grdine, Cleveland, O.

Fr. Pengov:

STRIX

Pričazno zgodbo o sovah (grško strix — strigos) pričoveduje Francoz Henrik Berthoud v svoji knjigi "O pameti ptic" (o kateri so pa najbolj resni učenjaki dokazali, da je okoli in okoli votla, v sredi pa je nič); iz nje naj podam sledenje epizodico prijaznim čitalcem.

Njegov sošed, kmet, je bil vsled grdega običaja pribil živo pegasto sovo na vrata skedenja. Berthoud odkupil za par centov trpinčeno žival, jo vzame domov in lepo neguje. Naj se je sova s krasnim pajčolom zavedala skrbne prijaznosti svojega rešitelja ali ne, gotovo je, da je kazala od prvega dne naprej do njega gulinljivo naklonjenost. Po cele ure je posedala, dočim je njen gospodar delal na naslonjalnu njegovega pisalnega stola ali zletela, kadar je vstal na njegovo ramo ni nežno drgnila svojo glavo ob njegovo laket. Nalik mački — s katero so sove po vsem svojem bistvu nekako v sorodstvu — je bila tudi ona skrajno snagoljuba. Čim se je zjutraj odprlo okno, je zletela ven, da opravi zunaj, kar ji veleva neobhodna potreba.</

"GLASILLO K.S.K. JEDNOTE"

Izhaja vsa tork

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje:

CLEVELAND, OHIO.

Telefon: Randolph 3912

6117 St. Clair Ave.

Naročilna.

\$0.24

\$1.00

\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the Order.

Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Ave.

Telephone: Randolph 3912.

CLEVELAND, OHIO.

83

Pomagajmo pomoči potrebnim stavkarjem.

Ameriškim Slovencem niso posuta pota s samimi rožami, kakor si to morda predstavljajo naši rojaki v stari domovini, ampak ta pota so strma in obdana s trnjem, ker se jih mora pretežna večina z žuljevimi rokami boriti za vsakdanji kruhek; in večkrat še tega ni!

Naši ljudje so že od nekdaj vajeni težkega dela, največ po rudnikih in jeklnah, plavžih in drugod. Ni jim mar, če pri tem telesno pršajo in hirajo — samo da zamorejo preživeti sebe in svojo družino! Hudo je pa za človeka, ki bi rad opravljjal tudi najbolj naporno in nevarno delo — a še tega ne more, ker ni dela. Takim neprilikam so največkrat podvrženi ruderji in premogarji vsled stavke. Ko poteče njih pogoda in ko zaprosijo trohico priboljška, jim magnatje in kapitalisti pokažejo svoj hrhet; zaprejo rudnike in poženejo delavce z družinami vred na cesto s trebuhom za kruhom, in to celo v hudem zimskem času.

Da, v resnici, borba unijskih premogarjev za svojo organizacijo in za njih obstanek je najbolj pogosta in najbolj huda v vrstah ameriškega delavstva. Zares čudna je ta dejelja vseh priložnosti in tako opevano svobode, kjer ima kapital svojo največjo zaslombu na rovaš ubogega delavstva!

V premogarskih naseljih Pennsylvanije se tudi naši rojaki in sobratje zopet borijo za vsakdanji kruh in obstanek. Stavka, ki traja že celih osem mesecev, je še vedno v teku; nič ne kaže do kake zmage ali sporazuma. Brezrčne kompanije so izdale že začetkom decembra minulega leta ukaz, da se morajo vse družine izseliti iz njih hiš. Vsled tega je bilo v nekaterih krajih pri zadetih okrog 3,300 stavkarjev z družinami vred. Te brezrčne premogovne družbe so sledile: The Pittsburgh Terminal Coal Co. v Coverdale in Castle Shannon, Pa.; The Inland Colliers Co. v Indianoli in The Consumers Mining Co. v Harmarville, Pa. Da se ni premogarska unija zavzela za te omilovanja vredne premogarje, bi morali tekom zime in mraza s svojimi družinami vred živeti pod milim nebom. To bo označeno unijo veljalo okrog pol milijona dolarjev, kajti treba je bilo postaviti 13,000 barak za izgnane premogarje na stavki.

Koliko težav in naporov, skrbi, muk in revčine prestajajo te omilovanja vredne žrtve kapitalizma, tega si ne morate predstavljati. Poroča se, da je že več članov njih družin pomrlo vsled kake bolezni, slabe prehrane itd. In vse te imajo premogovni baroni na svoji vesti! Mnogo izmed teh žrtv je pa tudi v državi Colorado, kjer je stavka premogarjev tudi na dnevnom redu.

Ker živijo po onih premogovnih okrajih ponajveč inozemci raznih narodnosti, se za odpomoč tem stavkarjem zavzemajo posamezne narodne skupine širom držav.

Tako so se tudi ameriški Slovenci v okvirju svojih treh večjih podpornih organizacij zavzeli za svoje nesrečne stavkujoče sobrate; med temi organizacijami je S. N. P. Jednota, J. S. K. Jednota in naša K. S. K. Jednota. Le žal, da se naše ljudstvo, oziroma tudi naše članstvo vse premalo briga za to plemenito idejo in akcijo!

Naši sobratje iz Pennsylvanije, ki so vsled stavke enako prizadeti, ne prosijo nas velikih darov, ampak le nekaj. Ker nimajo denarja, ne morejo več asesmenta za društvo ter Jednoto plačevati; bojijo se suspendacije; hudo jim je, če bi morali pustiti Jednoto, v katero morda že nad 30 let plačujejo?!

Da bi se tako prizadetim na kak način odpomoglo, je izdal glavni odbor K. S. K. Jednote na vse članstvo primeren apel za prostovoljne doneske; toda žaliboz, ta apel je imel dosedaj malo odmeva in uspeha. V današnji izdaji Glasila na prvi strani je priobčen četrti izkaz darov v celokupni svoti \$270.48. Skoro sramovati bi se morali, da smo primeroma z ostalima dvema Jednotama na zadnjem mestu!! 20,000 članov in članic močna K. S. K. Jednota bi morala do danes zbrati v to svrhu že par tisočakov! Nekaj smo krivi pri tem mi sami, ker nismo bolj proslili in trkali na radodarnata srca naših članov; drugič pa zadele nekoliko krivde tudi posamezna društva, ker se ne zmenijo za svoje sobrate v veliki stiski in bedi, tako se tudi ne zavedajo znanega gesla: "Da dvakrat da, kdor hitro da!"

Težko in sploh nemogoče je tej prošnji ustreći od strani vseh naših krajevnih društev vsled važnih vzrokov. Društva ali njega člani so morda sami v denarni zadregi? V tem slučaju se sploh ne sme pričakovati kake podpore za naše bedne stavkujoče sobrate, kajti po znanim ameriškim reku se dobrodelnost v prvi vrsti doma pričenja.

Ima pa naša K. S. K. Jednota med svojimi 181 krajevnimi društvami tudi taka, ki bi lahko vse drugače nastopila. Imaamo društva, ki premorejo več tisoč dolarjev v svojem posebnem skladu ali premoženju. Bratje in sestre! Mi, kot začetniki slovenskega fraternalizma v Ameriki, bi morali iti vsem drugim naprej!

Uredništvo Glasila se obrača tem potom na vsa preostala krajevna društva naše Jednote, ki niso za naše uboge premogarske štrkarje še nič darovala, da naj to storijo v kratkem času. Sicer se ne sme, in ne more zahtevati od takih društev, ki nimajo zadostne blagajne; toda imamo pa naše postojanke, ki premorejo od \$1,000 do \$10,000 svojega lastnega premoženja.

Bratje in sestre! Ali bi ne mogli od te lepe svote žrtvovati \$100 ali približno, za one naše sobrate v Pennsylvaniji, ki se že celih osem mesecev borijo za svoj obstanek?

Uredništvo Glasila stopa torej po daljšem presledku zopet pred vas. Prečitajte ta članek, presodite, prevdarite, premislite. So li naši omilovanja vredni sobratje stavkarji opravljeni in uvaževanja vredni do kake podpore ali ne?

Ivan Zupan, urednik Glasila.

Starem letu v slovo.

Z bogom z bogom, staro leto! —

Vse v veselju si začeto
bilo nam še svoje dni.
Danes pa solzica pada,
ti na nekdaj lica mlađa,
sreč se ti žalosti.Dnevi, ure in minute
tvoje vse za nas prečute
so preštete danes že.
Danes pesem ti pogrebno
pet moramo posebno.
V večnosti staro leto gre.Tamkaj bratov te sprejelo
bo številno in objelo
po pretekli dolgih let.
V knjigi prošle zgodovine
bodeš hranilo spomine
za človeštvo in za svet.Kar si slabega nam dalo
bomo pozabili kmalu,
skušnja to živiljnska je.
Dobro vse pa ohranili,
zboljšali, še spopolnili
do kreposti bomo le.O, da tvoj naslednik mladi
bil bi srečen nam to radi
bi imeli skupaj vsi!
Le povej mu naše želje:
Novo leto da veselje,
blagre vedno nam deli!

IVAN ZUPAN.

Mleko je neobhodno po-trebitno živilo.

Pravimo, da mleko tvori idealno hrano. To se pravi, da mleko vsebuje vse bistvene vtrine, ki so v gotovih količinah neobhodno potrebne za normalno rast in enakomerni razvoj telesa. Zdravje in celo živiljenje samo je odvisno od okolščine, da-lí hrana, ki jo zavživamo, vsebuje nekaterje nepogresljive snovi.

Mleko vsebuje četvero protejin, dvoje izmed njih v velikih količinah. V žmitku mleka se nahaja vsa njegova siringa (casein) in del njegovega mlečnega albumina in te sestavine mleka so neprecenljive vrednosti za gradnjo in obnovbo telesnih tkivan. Ga ni drugač zivalskega protejina poznane vrednosti, ki bi bil ljudem na razpolago ob tako nizki ceni kot protejini v mleku.

Izmed vseh mineralov, potrebnih za rast otrok od sprednjega do rastrosti, ni nobeden večji važnosti za vse dele telesa kot soli kalcija in fosfora, ker tvorijo bistveno gradivo za kosti, ki so v glavnem sestavljene od apnenega fosfata. Ker merimo rast po razvoju okostja in ker otrok potrebuje stalno in zadostno zalogu kalcija (apnenca), kakor tudi nekaterih vitaminov za gradnjo kosti in zob, telesnih organov in sokov, mora mleko tvoriti del hrane vsakega otroka tekom vse dobe njegove rasti. Mleko zalaga tudi z drugimi važnimi mineralnimi kalcijem, železom in fosforom.

Ako uvažujemo, da en kvart mleka zalaga s tako količino kalcija (ali po domačem apnu), to je več bolj važno za otroke, kot za odrasle. Kravje mleko ne mora biti čisto in brez vsakršnih bolezni klic. To je več bolj važno za otroke, kot za odrasle. Kravje mleko ne mora biti čisto, marveč čim bolj sveže je in čim bolj direktno je prišlo v roke konsumanta, tem bolj je zagotovljeno, da niso bile spremenjene njegove redilne kakovosti. Nihče še ne more trditi, da vročina, kemične snovi in mehanična manipulacija ne škodujejo redilnosti mleka.

Zalibog pa kravje mleko vsebuje premožno železo, celo manj kot cloveško mleko, in s tem prevažnim mineralom nas morajo zalagati druga hrana. Telo zalagamo s potrebnim železom, otroku dodajemo v rani mladost sadnih sokov, svezih listnatih zelenjav in jajčnih rumenjakov in v kasnejšem razvoju vsežitnih jedi, govedine in krompirja.

Kakovost in prebavljivost njegovih protejinov in obilje

ba rabiti za deteta tako "certificirano" mleko, in sicer "grade A," to je premožno mleko, ki je bilo pasteurizirano. V manjših krajih, kjer ni dobivati sortiranega mleka, se lahko dobri od zdravstvenih oblasti informacije o poselih mlekarnah. Vedno je treba rabiti le mleko v steklenicah, kajti mleko, prelit iz večje posode, je povrzeno nevarnosti okuženja. Bitveno potrebno toliko na farmi, kolikor doma je, da se mleko drži čisto, hladno in pokrito.

F.L.I.S.

Kurjava in prezračenje.

Udobnost telesa je odvisna od treh stvari: temperature zraka, količine vlage v zraku in količine premikajočega se zraka.

Dodatno je seveda velike važnosti, koliko je človek oblečen in koliko se giblje.

More nam biti bolj udobno in celo bolj gorko, ako temperatura je nižja, le da je v zraku zadostna vlaga. Ako to vpoštimo, utegnemo uporabiti manj kuriva. Ob današnjih cenah premoga to pomena znatno predstavlja za družino.

Centralna zračna kurjava dojava v hišo polno zakurjenega svežega zraka in spranje skozi vrata in okna zalagojo z zadostno ventilacijo, aki ne prevečljivo v sobi. Drugače naj se nekoliko dol potegne zgornja šipka, kar zadostuje za izhod zaduhlega zraka. Kjer se kuri s paro ali vročo vodo, se sveži zrak dovaja v sobo najboljše s tem, da se malce vzidne doljni del okna, pri katerem se radiator načrtuje. Pripravoči mrzli zrak se takoj zmeša z vročim zrakom, dvigajočim se iznad radiatorja in se razprostira čez sobo, ne da bi nastal prepih.

Ako spranje skozi vrata in okna ne povzročajo zadostne ventilacije, naj se zgornji del okna spusti dol za eno ali dve inči. Kjer je več ljudi v eni sobi, naj se okno še bolj odpre, kar pa utegne povzročiti prepih. Nekje je podoknjak opremil z diljo ali šipo, ki sili vlagajoči zrak navzgor, kjer se pomeša z vročim zrakom. S tako pripravo se pripadi svežega mrzlega zraka komaj občuti.

Mnoga stanovanja so preveč zakurjena. Ne le da to stane več denarja, marveč tudi znižuje živiljensko silo ljudi in njihovo odpornost proti prehladom in drugim infekcijam. Izkušnja je pokazala, da sobe, ki so zakurjene do 68 stopinj, imajo popolnoma udobno temperaturo za ljudi, ki so primerno oblačeni, le tedaj pa, ako ni prepih in ni zrak presuh. Občutek, da vam je treba višje temperature, pomenja, da je v zraku premožno vlage. V takih slučajih morete zalagati zrak z zadostno vlago, ako položite pisker vode na radiator ali pod njim ali pa, ako držite v sobi tako rastline v vrčih, ki oddajajo iz sebe zadostne vlage.

Kdaj je primerno zakurjeno in da-lí je zadostni prezračevanje, to nam pove neki občutek udobnosti ali neudobnosti, že razum, ako se nismo že privadili slabim posledicam prezakurjenega in zaduhlega zraka. V splošnem pa občutek zaspanosti in potrosti s podplutim licem naznana, da je zrak prevroč in preveličan, občutek suše na ustnicah in licu pa pomenja, da je zrak presuh.

Cloveško mleko ima več proteinov in manj mineralnih soli kot kravje mleko. Vsebine masti in veličina mastnih kapljic v mleku je različna v raznih kravjih pasmah.

Da bo kravje mleko varno za vse, mora biti čisto in brez vsakršnih bolezni klic. To je več bolj važno za otroke, kot za odrasle. Kravje mleko ne mora biti čisto, marveč čim bolj sveže je in čim bolj direktno je prišlo v roke konsumanta, tem bolj je zagotovljeno, da niso bile spremenjene njegove redilne kakovosti. Nihče še ne more trditi, da vročina, kemične snovi in mehanična manipulacija ne škodujejo redilnosti mleka.

Ribniška suha roba.

Ribniška suha roba je poznana daleč preko slovenskih mej, prav do Karpatov, čeških obmejnih pogorij, daleč dol in Italijo in na Balkan. Njen domovina je predvsem Ribniška dolina, zlasti vasi Breže, Jurjevec, Gorenja vas, Kot, Slatnik,

Breg, Sajevec, Dane, Bukovec in vazi župnije Sodažje. V občinah Gora in Loški potok izdelujejo predvsem ribežne, nekatere sosedne vasi le obode, nekatere druge pa le skafe in zobotrebce. V večji ali manjši meri so pečata z eno ali drugo vrsto suhe robe ves ribniški in gornji del velikolaškega sodnega okraja.

Ta panoga domače obrti je v teh krajih tako star, saj so ob prevratu na primer zahtevali pravice, ki so jih imeli že od časov Marije Terezije.

Krošnjarji hajajo navadno vse svoje živiljenje v iste kraje, in to prehaja od očeta na sina. To jim je tem laž, ker so povsod znani in cenjeni kot tako posluhni, skromni in miroljubni ljudje.

Dela in truda je s suho robom mnogo, preden dobi iz smrekovih debel in leskovih palic rešete. Seveda si delo navadno delijo, kajti v enem kraju izdelujejo pretežno obode, v drugem dna ter jih šivajo na obode, v tretjem zobotrebce itd.

Ko so razpravljali o agrarni reformi, so bili "Ribničani" v velikih skrbih zaradi potrebnega dela, ki ga sedaj dobivajo iz gozdov kneza Auersperga in graščaka Rudeža. Vprašanje se doslej ni rešeno. Tudi na novih obrtnih zakonih so naši Ribničani tako posluhni, da so vse zmanjšani, nekaj pa je splošno uporabljeno. Par let pozneje, leta 1851 pa se je pojavil Singer. On je šivalni stroj izpopolnil in z neznanško naglico se je splošno udomačil. Ob priliki neke pravde med Howejem in Singerjem leta 1862, torej 11 let po tej izpopolnitvi, so že samo v Ameriki našeli 300,000 šivalnih strojev.

MATI IN HČI NAROČILI MORIL

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, III., dne 2. aprila 1904. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST. JOLIET, ILL.
Solventnost aktivnega oddelka znaša 100,01%; solventnost mlečnega od- delka znaša 140,26%.

Od ustanovitve do 1. decembra 1927, znaša skupna izplačana podpora \$3,135,591.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 82nd St., Cleveland, Ohio.

II. podpredsednik: JOHN GERM, 817 East C St., Pueblo, Colo.

III. podpredsednik: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn.

Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Slagajnik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Luhovni vodja: REV. KAZIMIR CVERČKO, 2616 W. St. Clair St., Indiana, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK, 612 Grant St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNJI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A, Eveleth, Minn.

LOUIS ZELEZNICKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

FRANK FRANCIS, 5405 National Ave., West Allis, Wis.

MIHAEL HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio.

MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave. So., Chicago, Ill.

FINANČNI ODBOR:

FRANK OPEKA SR., 26—10th St., North Chicago, Ill.

FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.

JOHN ZULICH, 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.

JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

JOHN MURN, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.

MATT BROZENIC, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.

RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkinsburg, Pa.

UREDKIN IN UPRAVNIK "GLASILA":

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na "GLASILLO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

NAZNANILO ASEŠ-MENTA 12-27.

ZA MESEC DECEMBER, 1927
Imena umrlih članov in članic.Zaporedna št. 161.
27715 ANTON KOSTELEC — Star 54 let, član društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill., umrl 3. decembra, 1927. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 18. decembra, 1910, R. 49.162.
27716 FABIAN BRATINA — Star 61 let, član društva sv. Alojzija, št. 42, Steelton, Pa., umrl 4. novembra, 1927. Vzrok smrti: Ubit od avtomobila. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 20. julija, 1909, R. 48.163.
11210 JOHN ZALAR — Star 46 let, član društva Marije Device, št. 50, Pittsburgh, Pa., umrl 31. oktobra, 1927. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 7. marca, 1907, R. 34.164.
3448 VALETIN BOHINC — Star 49 let, član društva sv. Jožefa, št. 58, Haser, Pa., umrl 31. oktobra, 1927. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 14. decembra, 1901, R. 37.165.
22203 PAUL SLAČANIN — Star 34 let, član društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., umrl 30. junija, 1927. Vzrok smrti: Srčna bolezna. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 17. marca, 1917, R. 24.166.
11399 FRANK BALKOVETZ — Star 39 let, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 45, East Helena, Mont., umrl 30. oktobra, 1927. Vzrok smrti: Utrošek. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 17. aprila, 1907, R. 27.167.
15952 MICHAEL LASLA-VICH — Star 57 let, član društva sv. Roka, št. 15, Pittsburgh, Pa., umrl 19. novembra, 1927. Vzrok smrti: Poškoden pri padcu. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 20. marca, 1910, R. 43.168.
10772 JENNIE ZAKRAJŠEK — Stara 46 let, članica društva sv. Srečne Marije, št. 111, Barberton, O., umrla 28. novembra, 1927. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 10. junija, 1923, R. 41.169.
2647 BARBARA FABIĆ — Stara 61 let, članica društva Marije Sedem Žalosti, št. 81, Pittsburgh, Pa., umrla 25. no-vembra, 1927. Vzrok smrti:

Rak na jetrih. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 8. februarja, 1906, R. 49.

170.

17970 FRANK RATEJ — Star 54 let, član društva sv. Jožefa, št. 53, Waukegan, Ill., umrl 13. novembra, 1927. Vzrok smrti: Rak na želodcu. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 18. decembra, 1910, R. 41.

171.

2265 AVGUSTA MEHLIN — Stara 46 let, članica društva sv. Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., umrla 4. decembra, 1927. Vzrok smrti: Ubit od avtomobila. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 20. julija, 1909, R. 48.

172.

24215 RUDOLPH JAPELJ — star 29 let, član društva Marije Pomagaj, št. 79, Waukegan, Ill., umrl 23. novembra, 1927. Vzrok smrti: Srčna bolezna. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 7. marca, 1907, R. 34.

173.

2376 URŠULA ZORKO — Članica društva sv. Srečne Ježuge, št. 70, St. Louis, Mo., operirana 2. novembra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

174.

4427 FRANK STIBERNIK — Star 55 let, član društva sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo., umrl 2. decembra, 1927. Vzrok smrti: Izkravljajenje možgan. Zavarovan za \$500. Pristopil k Jednoti 5. septembra, 1902, R. 43.

175.

9962 BARBARA VRDO-LJK — Stara 29 let, članica društva Marije Cistege Spocketja, št. 80, South Chicago, Ill., umrla 25. novembra, 1927. Vzrok smrti: Srčna bolezna. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 19. marca, 1922, R. 24.

176.

7753 ANNA PIČMAN — Članica društva Marije Poma-gaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 15. novembra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

177.

27914 NICHOLAS RIBE-RICH — Član društva sv. Petra in Pavla, št. 91, Rankin, Pa., operiran 30. septembra, 1927. Opravičen do podpore \$100.

178.

9382 FRANK BENCHICH — Član društva sv. Jožefa, št. 103, Milwaukee, Wis., operiran 14. oktobra, 1927. Opravičen do podpore \$50.

179.

7912 JOHANNA KOŠMERL — Članica društva sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., operirana 6. decembra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

180.

5351 MARY ZNIDARŠIĆ — Članica društva sv. Srečne Marije, št. 11, Barberton, O., operirana 20. oktobra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

181.

10276 BARBARA MUŽA — Članica društva Marije Milosti Polne, št. 114, Steelton, Pa., operirana 8. novembra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

182.

10525 FRANCES PAISAR — Članica društva sv. Ane, št. 127, Waukegan, Ill., operirana 26. oktobra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

183.

2461 ANTON MRVAR — Članica društva Marije sv. Rožne, Venca, št. 181, Aurora, Minn., operiran 24. oktobra, 1927. Opravičena do podpore \$100.

184.

3976 ANA A. BARBORICH — Stara 12 let, 7 mesecev in 10 dni, članica društva sv. Jožefa, št. 103, Milwaukee, Wis., umrla 1. novembra, 1927. Vzrok smrti: Pljučnica in srčna bolezna. Zavarovan za \$500.

185.

9017 DORA DOLČIĆ — Članica društva sv. Veronike, št. 115, Kansas City, Kans., izplačano \$50.

186.

5010 BARBARA SOPČIĆ — Članica društva sv. Veronike, št. 115, Kansas City, Kans., izplačano \$50.

187.

9017 DORA DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

188.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

189.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

190.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

191.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

192.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

193.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

194.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

195.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

196.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

197.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

198.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

199.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

200.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

201.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

202.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

203.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

204.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

205.

5907 MILDRED DOLČIĆ — Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., izplačano \$50.

206.

VESTI IZ JUGOSLAVIE.

(Nedeljavanje s 1. strani)

jedjo. O kakem prepiru zakonov Kenda ni bilo slišati.

Na lice mesta je dospela komisija policijski revirni nadzornik Žajdela in policijski zdravnik dr. Avramovič, ki sta po ugotovitvi dejanskega stanu trupli mrljev prepeljali v mrtvačico pri Sv. Kristofu.

Kenda ima brata pri železnicu v Mirni na Dolenjskem, ki je bil o smrti obveščen. Otrok zakanca nista imela.

Kenda je bil zadnji čas na službenem potovanju v Monakovem, kamor je bil poslan od mestnega magistrata v svrhu prevzetja nekih strojev. Vrnil se je šele 30. novembra ob 6. zvečer.

Poslednjic so zakanca videli dne 1. decembra, 1927 ob 11. Nesreča odnosno zastrupljenje se je moralno pripetiti v noči na 2. decembra ali pa 2. decembra zgodaj, ker je služkinja sosedne stranke slišala v kopalinici Kendovih teči vodo že 2. zjutraj.

Po ugotovitvi komisije je nasilje pri smerti zakončev Kenda izključeno.

Smrtna kosa. Na Hribu v Temeniški dolini je 5. decembra izdahnih svojo blago dušo g. Janez Antončič, po domače "Hribski Špan," znani in ugledni posestnik in gospodar. Bil je to mož kakršnih velika šentviška fara ne premore mnogo; izrazit krščanski značaj v besedi in dejanju, dober, usmiljen delavec in požrtvovalec. Najboljši in najumnejši gospodar daleč okrog je bil tudi najboljši in najodločnejši delavec za krščanski napredok kmečkega stanu.

Kot odbornik cestnega odbora, odbornik posojilnice v St. Vidu, dolgoletni občinski odbornik je deloval za gospodarsko povzdigo kmeta, kot izrazit katoliški mož je bil družini in vsej okolici svetal zgod krščanskega življenja. Krščansko misel v javnosti je branil z istim ognjem, kar je z ljubeznijo vzgajal svojo številno družino v duhu katoliških resnic. Umrl je v najboljših letih, zapuščajoč številno, a nedoraslo družino. Pokojnik je bil bližnji sorodnik ravnega bogoslovnega profesorja dr. J. Janežiča in pokojnega državnega poslanca I. Vencajza.

Smrt zaslужene redovnice. V Smilhelu pri Novem mestu je v samostanu šolskih sester de N. D. umrla 30. novembra č. s. Mar. Joana Oblak, stara 74 let in pol. Redovnica je bila 51 let. Prednica 35 let v Smilhelu in sicer od početka tega samostana. Tiha, pa velika žena ni bila le sestra, ampak mati svojih sester, neštetih učenk, in še posebno mati gluhenemih deklek kot njih izučena učiteljica. V Gorici in v Smilhelu, kjer jih še sedaj nekaj biva.

Gabrijel Jelovšek † Dne 4. decembra je na Vrhniku nenaščoma umrl g. Gabrijel Jelovšek, star 70 let. Pokojnik je bil mnogo let župan na Vrhniku in poslanec v bivšem kranjskem deželnem zboru. Znan je bil kot vzoren gospodar in skrben družinski oče. Slovel je posebno po svoji gostoljubnosti. Bil je tudi med ustanovitelji sole in mlekarne. Pokopali so ga na vrhniškem pokopališču.

Uboj. Dne 3. decembra zvezcer je bil ubit na okrajni cesti od St. Petra proti Mariboru Alojzij Kranjc, posestniški sin, v starosti 35 let. V pretepu je bila Kranjcu prebita lobanja s trdim predmetom s tako silo, da je umrl med prevozom v boinico.

Požar v Belčincih. Te dni je zgorela do tal Ivkova hiša. Zgorelo je tudi pohištvo, tako da je družina ostala čisto brez doma.

Smrt vzorne krščanske žene. Dne 4. decembra je izdihnila v celjski bolnici svojo dušo vzorna slovenska žena ga. Pavla Savinec, rojena Drnovšek, soproga klobučarja iz Radeč pri Zida-

nem mostu. Pokojna je bila že kot dekle, prav tako pa tudi kot žena vneta sotrudnica pri vsaki krščanski akciji in je v tem pogledu svetel zgod krščanskim slovenskim ženam.

Smrtna kosa. Dne 6. decembra je umrla v St. Vidu pri Stični vdova Marija Oven, rojena Janežič, mati tamkajšnjega g. beneficijata. Dosegia je starost 73 let.

Smrt vsled opeklom. Dne 3. decembra se je dogodila v Arčičah pri Brežicah vsled neprevidnosti grozna nesreča, ki je zahtevala smrt gospodinje. V veliki nevarnosti pa je bila tudi ostala družina: gospodar in otroci. Posestnica Ana Bračun je zakurila peč za peko. Na peči se je sušil lan. Ponoči pa se je vsled hude vročine vnel lan in začel tleti. Gospodinja je začutila smrad in dim. Hotela je potegnil lan raz peč. Tedaj pa je zagorelo s plamenom. Prestrašeni so pritekli mož in otroci gasiti: posrečilo se jim je, da so omejili ogenj, ki je pokončal nekaj sobne oprave. Toda svoje življenje je žrtvovala mati, ki je vsled zadržanih opeklom drugi dan umrla; hudo opečen je tudi oče, ki se zdravil v brežiški bolniči.

Frančiškanski red ima po statistiki v tem letu 1,863 samostanov in 18,739 članov. Od teh je 9,414 duhovnikov, 2,658 klerikov, 741 novincev in 5,899 lajnikov. V seminarjih je 6,186 gojencev.

Kako postopajo fašisti z našimi ljudmi. V soboto 19. novembra ob 22 je v bližini Križišča pri Rauberkomandi patrolira patrila fašistovske milice. Mimo patrole je v spremstvu svojih dveh bratov prišel popolnoma gluhenome delavec Lojze Frelih, Slovenec iz Ložice v vipavski dolini. Ker se Frelih na klic patrole ni ustavil, sta dva miličnika iz neposredne bližine oddala na gluhenemega šest strelov. Eden ga je zadel na roki, ostalih pet pa v prsa. Miličniki so odvedli ranjenega Freliha do vojašnice na Rauberkomandi, kjer je vsled notranje izkravavitve izdihnih. Zdravniške pomoči ni bilo. Freliha sta na mrtvaškem odru v Postojni ves čas čuvala dva karabinjerja. Tudi pogreb sta spremljala karabinjerja, ker so se oblasti bale upravičenih demonstracij prebivalstva radi tega nečuvenega umora.

Roparski napad. Iz Metlike poročajo: Dne 26. septembra t. i. okoli 2. ure zjutraj se je vračal domov iz Jugorja Jakob Wiklavčič iz Maline pri Semiču. Med potom na samotnem kraju sta ga napadla dva nepoznana moška, ga pretepla in mu siloma iztrgalia iz notranjega žepa listinco z vsebino 4,470 dinarjev in zbežala v temno noč. Miklavčič, ki je še samski in je prišel pred par leti iz Amerike priljeno premožen, je bil oni več precej vinjen. Roparji sta mu tiščala usta z robecem, da ni mogel kričati in Miklavčič je vsled dobrijih poškodb obležal do dneva na licu mesta. Takoj naslednji dan sta po vsestranskem zasledovanju orožnika iz Metlike gg. Erzet in Kastelic izsledila roparja ter našla pri njih še ves plen. Zločinca sta 19-letni Franc Prosenik iz Hrasta pri Suhoj, hlapec in Jože Kovačič iz Muhovalca pri Novem mestu. Le energičnemu zasledovanju metliških orožnikov se je zahvaliti, da je dobil poškodovani ves denar nazaj. Roparji pa se nahajata pod kljuko v Metliki. Oba sta že priznala dejano.

Delovne ure. Pred vojno se je v glavnih panogah jeklarske industrije delalo na podlagi dveh šiht. Leta 1914 je več kot polovica delavcev v nekaterih oddelkih jeklarske industrije delalo od 72 do 84 ur na teden. Že tekom vojne se je pojavila potreba po uvedbi sistema treh šihtov. Leta 1923 se je v splošnem znižal delovni čas v jeklarski industriji in mnogo družb je uvedlo na tri šihte za vse delavce. Od tedaj le četrtnina delavcev v plavžih in nekliko delavcev v jeklarnah in valjarnah dela več kot 60 ur na teden.

Sedemdnevni delovni teden je v navadi v raznih oddelkih jeklarske industrije. Plavži in fužine morajo neprestano biti v obratu. Navadno je v teh tako urejeno, da more biti delavec prost po en dan vsak drugi teden. F.L.I.S.

Poslovilni nagovor na prejšnega župana g. Antona Cinkole iz Dobruške vasi sta imela tukajšnji g. župnik Jožef Aničič in g. okrajni glavar vpojeni vladni svetnik Pavel Svetec. Istotako nagovor na novega župana.

Mezde in delovne ure v železarski in jeklarski industriji.

Industrija želeta in jekla je ena izmed najvažnejših tovarniških industrij v Združenih državah. Vse druge industrije so odvisne od želetin in jeklenin, bodisi za svoje surovine ali za stroje, ki služijo za obrat njihovih tovarn. Brez želeta in jekla ne bi bilo današnjega industrialnega razvoja v Združenih državah.

Industrija jeklarn in valjarn je v Združenih državah peta na vrsti, kar se tiče števila zapošljenih delavcev, tretja, kar se tiče stroška za surovine, in druga na vrsti z oziroma na vrednost produktov.

Leta 1925 je bilo v deželi 473 jeklarn (steel works) in valjarn (rolling mills) s 370,726 mezdenimi delavci in 122 plavžev (blast furnaces) s 29,188 delavci. Povprečni letni zaslužek za vsakega nameščenca v jeklarnah in valjarnah je znašal \$1,659 in v plavžih \$1,552.

Navadni in izurjeni delavci.

Osnovna železarska in jeklarska industrija obstaja iz treh raznih procesov: prvič, iz želetne rude se iztraplja lito želeso (pig iron); drugič, surovo lito želeso se predelava v jeklo ali pa v kovano želeso (wrought iron); tretjič, želeso ali jeklo dobiva v valjarnah one oblike, ki služijo raznim potrebam.

Plavži služijo za pridobivanje surovega litiga želeta in želesne rude. Lito želeso se v takozvanih "Bessemer converters" ali pa v odprtih fužinah (open hearth furnaces) izpreminja v jeklo, oziroma se v "puddling mills" izpreminja v kovano želeso. Končno gre jeklo v valjarni, iz katerih izhaja v obliki plošč, tračnic, žič ali v kakovkoli drugi obliki, ki je potrebna za razne svrhe.

Delavci, vvezvi v poštev vse stroke, so dobivali najvišje mezde leta 1920, ko je 74.5 centov bila povprečna mezda na uru. Leta 1922 je to znašala le 51.3, leta 1924 pa 64.4 centov in lani 63.7 centov. Mezde za navadne delavce (common labor) so leta 1926 znašale 45 centov na uru v pittsburskem okraju, okoli Velikih jezer in v Srednjem zapadu, 37 centov na vhodu in 28 centov na jugu.

Povprečne mezde v vseh okrajih, všeči vse stroške, so bile od 51.7 centov v plavžih do 75.9 v valjarnah. Nizka povprečna mezda v plavžih je prispevala k delavcem, da v njih preizkušči, da v njih prevladujejo neizurjeni in polizurjeni delavci, dočim delavci v valjarnah, za jeklene plošče, so večinoma izurjeni delavci, delajo v treh šihtah z veliko naglico in zaslužijo mnogo več na uru.

Delovne ure.

Pred vojno se je v glavnih panogah jeklarske industrije delalo na podlagi dveh šiht. Leta 1914 je več kot polovica delavcev v nekaterih oddelkih jeklarske industrije delalo od 72 do 84 ur na teden. Že tekom vojne se je pojavila potreba po uvedbi sistema treh šihtov. Leta 1923 se je v splošnem znižal delovni čas v jeklarski industriji in mnogo družb je uvedlo na tri šihte za vse delavce. Od tedaj le četrtnina delavcev v plavžih in nekliko delavcev v jeklarnah in valjarnah dela več kot 60 ur na teden.

Sedemdnevni delovni teden je v navadi v raznih oddelkih jeklarske industrije. Plavži in fužine morajo neprestano biti v obratu. Navadno je v teh tako urejeno, da more biti delavec prost po en dan vsak drugi teden.

Sedemdnevni delovni teden je v navadi v raznih oddelkih jeklarske industrije. Plavži in fužine morajo neprestano biti v obratu. Navadno je v teh tako urejeno, da more biti delavec prost po en dan vsak drugi teden.

F.L.I.S.

CIVILNI POGREB

V kupaju želetniškega vlaka se je sedla vesela družba. Po seboj neka dama in gospod sta bila v živahinem razgovoru, tako da so polagoma vsi drugi utihnili ter le tva dva poslušali.

Gospod: "Jaz sem izrazit sorvačnik vsake cerkvene ceremonije, pogrebov itd. ter kot svobodomilec želim, da me po-koplejmo civilno."

Dama: "Tako? V tem imam samo že tudi nekaj izkušenj, šele pred par dnevi sem bila prica prav čednega civilnega pogreba."

Gospod: "To me pa zares zanima, ali bi mi hoteli o tem kaj več povedati? Sem namreč žurnalista in tako bi mojim čitateljem lahko marsikaj povedal o svojih nazorih."

Berač: "Hrom sem, gospa." Gospodinja: "Kako pa ste prišli v peto nadstropje, če ste hromi?"

Berač: "Ne, ne, saj sem se zmotil, gospa, saj nisem hrom, ampak mutast."

Knjigovodja: "Halo, kdo tam?"

"Tukaj Pavel Breskva."

Glas: "Osel, zakaj se pa ne oglasiš toliko časa?"

Principal: "Kdo pa telefonira, gospod knjigovodja?"

Knjigovodja: "Ne vem, saj mora besed 'osel' sem slišal."

Principal: "Pojdite stran, to velja meni."

Oče (učitelju klavirja): "Kako pa ste zadovoljni z uspehi mojega sina?"

Učitelj: "Že gre, že gre, le tričetrtinskega taka ne znaigrati."

Gospod: "Prosim vas gospa, ali mi morete približno navesti smisel onega govora, da ga morem svojim bralecem priobeti?"

Dama: "Da, saj je bilo samo par besed: 'Ubogi Karo,' je dejal gospodar, 'bil je dober pes, a proti koncu le nekoliko ušiv in garjav.'

Prijatelj civilnega pogreba je imel za ta dan dosti in smeh sotnikov je moral še povrhu v kup vzeti.

Zgodila se je želetniška nesreča. Vlak je zavozil v vlak in mu razbil zadnji vagon. Streža nekega Angleža je odtrgan ob nogi.

Ko so Angležu stvar sporočili, je rekel: "Prinesite mi ono nogo, v katere hlačnici je klijuc od mojega kovčega!"

"Da, na cerkveni strani. Moj sedež v cerkvi je tik ob steni in ali mislite, da bom tako draga plačevala, potem pa bi okrasna nihče ne videl. Zato ga hočem imeti na drugi strani, kjer ga lahko vidi celo celo cerkev."

Neka gospa je jezna priletela k modistinji, češ, da ji novemu klobuku ni napravila okrasna na pravi strani.

"Klobuk ima okrasek na levi strani, kakor je pač pravilno in mora biti," je mirno odvrne modistka.

"Meni je vseeno, kako in kje mora, toda jaz ga hočem na cerkveni strani."

"Na cerkveni strani?" se zanudi modistina.

"Da, na cerkveni strani. Moj sedež v cerkvi je tik ob steni in ali mislite, da bom tako draga plačevala, potem pa bi okrasna nihče ne videl. Zato ga hočem imeti na drugi strani, kjer ga lahko vidi celo celo cerkev."

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

TA BANKA JE VASA BANKA

Denar naložen tuje. Vam pomaga da postane SAMOSTOJENI. Dokler je naložen pri nas Vam vloga vedno viša.

URADNE URE:</

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1904. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1909.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Solventnost aktivnega oddelka znaša 100,61%; solventnost ministrskega oddelka znaša 140,28%.

Od ustanovitve do 1. decembra 1927, znaša skupna izplačana podpora \$3,135,591.00.

GLAVNI URADNIKI:

I. podpredsednik: JOHN GERM, 1053 E. 62nd St., Cleveland, Ohio.

II. podpredsednik: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chillicothe, Miss.

Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: STEVE G. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Slagajnik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhevnji vodja: REV. KAZIMIR CVERCKO, 2618 W. St. Clair St., Indiana, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. JOS. V. GRAHEK, 812 Grant St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNJI ODBOR:

MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A, Eveleth, Minn.

LOUIS ZELEZNICKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

FRANK FRANCICH, 5405 National Ave., West Allis, Wis.

MIHAEL HOCHEVAR, R. F. D. 2, Box 59, Bridgeport, Ohio.

MRS. LOUISE LIKOVICH, 9511 Ewing Ave. So., Chicago, Ill.

FINANČNI ODBOR:

FRANK OPEKA SR., 25—10th St., North Chicago, Ill.

FRANK GOSPODARICH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.

JOHN ZULICH, 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.

JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

JOHN MURN, 42 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.

MATT BROZENIC, 121—44th St., Pittsburgh, Pa.

RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkinsburg, Pa.

UREDKIN IN UPRAVNIK "GLASILA":

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vsa pisma in denarne zadeve, nikačo se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopisno, društvene vesti, razna narančila, oglaševanje in naročnine pa na "GLASILO K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

PROŠNJA NOVEGA DRUŠTVA ZA SPREJEM V JEDNOTE

Novoustanovljeno društvo v South Chicagu, Ill., prosi za sprejem v K. S. K. Jednote. Imena prosilk so:

Mary Simunic, Tillie Simonich, Mary Jančarič, Genevieve Brunski, Helen Ban, Mary Vlahovich, Evelyn Ford, Frances Batusich, Mary Simunic, Ana Peterlin, Lucija Grepo, Frances Dean in Ana Chorak.

Josip Zalar, glavni tajnik.

Slovensko ženstvo
v Ameriki.

(Poroča Rev. K. Zakrajšek v ljubljanskem "Slovencu.")

Ameriški Slovenci so tako dobro organizirani, kar se tiče njihovega bolniškega in smrtnega zavarovanja. Imajo krepko organizacijo Kranjsko-Slovensko Katoliško Jednoto, katero so jim ustanovili slovenski pionirji Msgr. Buh, Rev. Šušteršič in dekan Šavs. Ta organizacija ima že nad pol drugi milijon dolarjev bolniškega in smrtninskega sklada. Posebno je ta organizacija napredovala zadnjega leta, odkar ima navdušenega predsednika Anton Grdina, ki je s svojo agitacijo število članstva skoraj podvojil. Poleg te organizacije imajo še več večjih in manjših sličnih organizacij. Tako je v tej smeri dovolj preskrbljeno.

Kulturnih organizacij je v Ameriki Sloveni nimajo. Poskušalo se je zadnjih 30 let že večkrat spraviti tudi te organizacije na noge, pa so se vsi poskusi ponosrečili. Tako se je pred leti poskušalo z ustanovitvijo Rafaelove družbe, ki bi bila obenem tudi prosvetno društvo. Zivela je do svetovne vojne, potem je zaspala. Poskušilo se je kmalu nato z Zvezo katoliških Slovencev. Začela je dobro. Med vojno je bila to tudi ameriška Mohorjeva družba, ki je štela že nad dva tisoč članov in izdala skozi tri leta po štiri knjige za en dollar članarine. Ko je vojna minila, so voditelji misili, da bi organizacija škodila slovenski Mohorjevi družbi tu doma, zato so prenehali z izdajanjem knjig in tudi Zvezu je zaspala. Pred dvema letoma se je hotelo poskusiti s Prosvetno zvezo, ki bi bila sestra Prosvetne zvezde doma. Ustanovil se je že odbor, ki naj bi vzel to delo v roke. Vendar po prvih pozivih na narod se je pokazalo, da ni dovolj zanimanja ranjajo. Tako se je tudi ta misel opustila.

Lansko leto se je pa ustanovila v Chicagu v dvorani sv. Stefana ženska organizacija, ki bi naj poskušila še enkrat, kako mogoče vsaj med ženstvom vzбудiti zanimanje za nepodporno organizacijo, ki bi naj bila nekako posvetno društvo.

Tisti, ki so že leta nazaj de-

lali in pripravljali pot tej organizaciji, se gotovo veseli te ga pokreta med ameriškim slovenskim ženstvom. To pa tudi bolj, ker ravno ta organizacija daje nove nadre, da se bo dalo z njenim pomočjo in njenim zgledom tudi med možimi začeti s slično organizacijo, kar bo pa pomenilo novo dobo v ameriškem Slovenstvu.

Gotovo se tudi domovina veseli tega ženskega gibanja med našimi vrlimi ameriškimi Slovenskimi, in jim želi kar največ uspeha in napredka. Ameriška Slovenka, na dan! Ti se zgani in pokazi še možem pot k pravemu delu za narod in veru v tujini!

Peti kongres za zedinjenje v Velehradu.

Najvažnejša znanstvena predelitev v jubilejni letu sv. Cirila je bil mednarodni kongres za cerkveno zedinjenje na Velehradu od 20. do 24. julija preteklega leta. Glede števila udeležencev in zunanjega sijaja je stal na približno isti višini kot zadnji leta 1924 (o njem smo pisali v decembarski številki "Ave Maria," 1926); glede na tehnično stran in na izvedbo znanstvenega programa so pa prediletiji marsikaj koristnega posneli po kongresu za proučevanje vzhodnega bogoslovja v Ljubljani leta 1925.

Udeležencev je bilo nad 350, med njimi prvi strokovnjaki z vsega sveta. Zastopane so bile v najlepši bratski slogi skoraj vse evropske narodnosti. Navzočih je bilo nad dvajset nadškofov in škofov, kar je dalo kongresu poseben zunanj sijaj. Od jugoslovenskega episkopata sta prišla na kongres nadškof dr. A. Bauer in R. Rodič ter škof dr. D. Njaradi. Pismeno ali po odpisancih so kongres pozdravili visoki cerkveni, dobrostanstveniki, med drugimi španski primas, westminsterski nadškof, nemški kardinal iz Breslave in mnogi odlični znanstveniki, med njimi celo dva Rusa.

Kongres se je otvoril s pontifikalno službo božjo, ki jo je po vzhodnem obredu opravil ilovski metropolit Andrej Septički.

Po sv. maši je v zborovalni dvorani prečital papežev breve, ki ga je iz Rima prinesel msgr. Margotti.

V tem papeževem pismu se z velikim zanimanjem omenja trud za spravo med krščanskim Vzhodom in Zapadom v duhu sv. Cirila in Metoda; povdarda se, kako je svetemu očetu pri srcu Apostolski sv. Cirila in Metoda (za Ameriko je središča v Lemontu, Ill.), ki prireja take kongrese.

Nato se je izvolilo predsedstvo, ki je vodilo zborovanje. Izvoljeni so bili trije škofje in trije znanstveniki, med slednjimi slovenski učenjak dr. Franc Grivec.

Znanstvena predavanja, porazdeljena na tri dneve, so se dotikalna prvi dan bolj zgodovinskih, drugi dan dogmatičnih, tretji dan pa liturgične strani vzhodnega cerkvenega vprašanja. Tretji dan je bilo s posebnim odobravjanjem sprejet predavanje prof. dr. Grivca o metodah delovanja za cerkveno edinstvo.

Referent dr. Grivca je naglasil, da je to delo v organski zvezi s pospeševanjem verskega življenja in krščanske obnovе med katoličani samimi. Opozorjal je na kvarne posledice, ki jih rodijo sovraštvo in nezaupnost med katoličkimi narodi na zapadu, ter pozival k topli vseosvajajoči ljubezni. Zlasti ob vzhodnih mejah, je dejal, morajo katoličani dajati lep zgled krščanske ljubezni; zato mora prenehati sovraštvo med katoličkimi Poljaki in Ukrajinci. Vsak, kdo hoče biti apostol cerkvene edinstvo, mora postati cel učenec Kristusov, kajti "ne gospodujemo nad tujo vstojo, pač pa nad svojo" (Solovje).

Predavanje dr. Grivca je na-

pravilo na navzoče nenavadno globok vta, tako da je ves Kongres ostal pod njegovim vplivom. Tudi rezolucije so bile povzete iz tega predavanja. Tačko se na primer v eni izmed rezolucij katoliškim vernikom priporoča, naj darujejo sv. obhajilo za vernike druge naroda, zlasti za tistega, ki ga imajo za sovražnega.

Peti kongres za zedinjenje je bil zaključen z euharistično procesijo, ki jo je vodil poljski škof Przedzieski in s slovensko mašo, ki jo je daroval zagrebški nadškof dr. Bauer. Prosesija se so v velikem številu udeležile moravske katoličke mladinske organizacije, ki so tam napravile svojo jubilejno božjo pot na Velehrad.

Popoldne so se še sestali strokovnjaki in se posvetovali o programu naslednjega velehradskega kongresa, ki bo leta 1930. Določili so tudi, da se leta 1928 vrši na Poljskem tečaj za vzhodno bogoslovje podobno kakor leta 1925 v Ljubljani.

Tako je bil izberan bogati program petega velehradskega kongresa. Vsa zborovanja so potekla v najlepšem redu, dasi so bili poleg katoličanov navzoči tudi pravoslavni, poleg Francozov tudi Poljaki. Vse je družila ena sama velika misel: edinstvo med Vzhodom in Zapadom. Vsi so bili prešinjeni z zavestjo, da je to misel treba vse žrtvovati in se odreči vsem predstavnikom, ki so doseči razvajali. Kongres je pa tudi dokazal, da vedno bolj raste število znanstvenikov, ki se hočejo udeleževati plemenite tekme v delu za cerkveno edinstvo. Slovan ni več sam, pridružil se mu je Francoz, Anglež, Španec, Italijan, nazadnje tudi Nemec. Vsi hočejo sodelovati, da se čimprej premesti globoki prepadi, ki loči krščanski Vzhod od Zapada, in da si podasta roko v spravo brata, ki ju je pred devetimi stoletji razdvojil žalostni razkol.

(Po dr. A. Snoju v Bogoslovnem Vestniku 1, VIII., p. 91-93. — Rev. S. G.)

—

Slovenci v Italiji.

Italijanska policija trga naše liste. Ukrepi našega notranjega ministra, s katerim se prepoveduje dohod v Jugoslavijo italijanskim listom "Giornale d'Italia," "Secolo," "Lavoro d'Italia" in "Popolo d'Italia," je silno razljutil fašistovsko obmejno milico, ki se sedaj skuša zvesti nad jugoslovenskim časopisjem. Potniki, ki prihajajo iz Jugoslavije v Italijo preko Postojne, Podbrda in Sušaka, se strogo preiščejo; italijanska policija izvrši prave osebne preiskave in pri tem postopa nad vse nevljudno. Tako se je te dni pripetilo v Postojni, da je miličar preiskal vse žepe potnikom in tudi damam. Ko je videl neki Nemec, da sega miličar v žep plača neke dame, je vzrojil nad njim v nemškem jeku: "Kje smo vendar?" Ali nismo v kulturni državi, ki bi ne smela trpeti takega postopanja!" Miličarji strgajo jugoslovenske liste vprito lastnika in dajo tako duška svoji jezi!

Tudi fašistovski dijaki napovedujejo pogrom. V Trstu so se sestali fašistovski akademiki, da proučijo položaj romunskega dijavnika. Fašistovski dijaki so takoj ugotovili idejno soglasje med njimi in romunskimi tovariši, češ, da romunski dijaki niso prinesli nič novega, temveč so enostavno posneli fašistovske metode. Te metode hočejo uvesti kot dijaki na Primorskem. Ugotovljeno je bilo, da ni pogrom v Velikem Varadinu veljal toliko židom kakor Madžarom, to je proti narodni manjšini. Tedaj je vstala neka židinja! Schwartz in stavila dijakom konkreten predlog, naj pričnejo tudi v Trstu s pogromom proti "sciamom" (Slovencem). Predlog je

bil v teoriji soglasno sprejet; potrebna je bila le še neka dodatna izpremembra. Sklenjeno je bilo, da dijaki takoj preidejo k dejanijem v manjšem obsegu. Skupina dijakov je res šla v kavarno "Miramar," kamor zahaja nekaj Slovencev. Eden izmed dijakov je poklical k sebi nekega Slovenca ob bližnje misi in mu v energičnem tonu vele, da je absolutno prepovedano govoriti slovensko v kavarni. Se teh divjanj nam je treba!

Važna iznajdba za slepce.

Profesor Plerosin je na politehničnem institutu v Lenigradu izumil nov aparatom, s katerim je mogoče slepim čitati vsako knjigo, tiskano z navadno pisavo.

Popoldne so se še sestali strokovnjaki in se posvetovali o programu naslednjega velehradskega kongresa, ki bo leta 1930. Določili so tudi, da se leta 1928 vrši na Poljskem tečaj za vzhodno bogoslovje podobno kakor leta 1925 v Ljubljani.

Tako je bil izberan bogati program petega velehradskega kongresa.

Vsa zborovanja so potekla v najlepšem redu, dasi so bili poleg katoličanov navzoči tudi pravoslavni, poleg Francozov tudi Poljaki. Vse je družila ena sama velika misel: edinstvo med Vzhodom in Zapadom. Vsi so bili prešinjeni z zavestjo, da je to misel treba vse žrtvovati in se odreči vsem predstavnikom, ki so doseči razvajali. Kongres je pa tudi dokazal, da vedno bolj raste število znanstvenikov, ki se hočejo udeleževati plemenite tekme v delu za cerkveno edinstvo. Slovan ni več sam, pridružil se mu je Francoz, Anglež, Španec, Italijan, nazadnje tudi Nemec. Vsi hočejo sodelovati, da se čimprej premesti globoki prepadi, ki loči krščanski Vzhod od Zapada, in da si podasta roko v spravo brata, ki ju je pred devetimi stoletji razdvojil žalostni razkol.

(Po dr. A. Snoju v Bogoslovnem Vestniku 1, VIII., p. 91-93. — Rev. S. G.)

—

Kako daleč potujejo ribe.

Zadnjici so Britanski Kolumbiji (v Severni Ameriki ob Vzhodnem oceanu) ujeli ribo losos, ki je imela pritrjen na plavuti obroček. Po obročku so ugotovili, da je bila riba spuščena v morje sred Atlantskega oceana.

Torej je šla skozi Panamski prekop ali pa okoli vse Severne Amerike, po tako znamen severozahodnem prehodu.

Vemmo pa tudi že, da zamorejo priti ribe celo čez Skalno gorovje, potom velikih Severoandriških jezer in njih dotokov in od tam potom rek, ki tečejo v naseljenih pokrajnah. Tako so Židje doslej nakupili v Donski

Najstarejši državni uslužbenec.

Washington. — V tukajnem mornaričnem muzeju in knjižnici zapošleni misar W. F. Brenizer je obhajal 27. decembra svojo 90-letnico. Brenizer, ki je najstarejši uslužbenec strica Sama, pravi da še ne pojde v pokoj.

Sladkorčki povzročili smrt otroku.

Chicago, Ill. — V Oak Park bolničnici je 26. decembra umrl dveletni Robert Kules z 7942 Belmont Ave., ker se je med prazniki preobjedel darovani mu sladkorčki.

Vstraj

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umrl so v Ljubljani v času od 7. do 14. decembra: Marija Piščar, žena strojevodje v pokoj, 71 let. — Frančiška Nučič, mestna uboga, 65 let. — Vボlnici so v istem času umrli: Alojzij Jankovič, delavec, 35 let. — Aleksander Matjevski, zasebnik, 35 let. — Lovrenc Stanovnik, delavec, 56 let. — Josip Habjan, sin posestnika, 19 let. — Janez Trilar, delavec, 32 let. — Dominik Smid, ruder, 37 let. — Franc Černigov, zidar, 63 let. — Anton Sedej, delavec, 64 let. — Marija Brajer, delavka, 36 let. — Leopold Skapin mizar, 50 let. — Karol Tomančič, urarski pomočnik, 45 let. — Alojzija Veličevič, posestnikova žena, 26 let. — Terezija Tomc, delavka, 24 let. — Starin Ivana, zasebnica, 56 let. — Anton Barčič, sin pol. rev. nadzornika, 13 let. — Franc Perko, trgovec s čevlji, 47 let. — Čerček Janko, državni uradnik v pokoju, 76 let.

Samoumor na gorenjskem kolodvoru. Dne 16. decembra ob dveh popoldne so delavci na gorenjskem kolodvoru pogrešili 21-letnega sodelavca Franceta Cilarja, doma iz Dravelj. Iskali so ga povsod, naposled so ga pa našli na dnu v bazenu vodne postaje kurihlice na gorenjskem kolodvoru, kjer je bilo vode skoraj dva metra visoko. Cilar je bil veselo narave, zadnji čas je pa postajal vedno bolj otožen. Ker Cilar v bazenu ni imel nikakega opravka ter tudi slučajno ni mogel zabresti vanj, je skoraj gotovo, da je na ta način končal življenje. Vzrok samo umora ni znani.

Dve težki nesreči v Trbovljah. Dne 12. decembra popoldne se je pri podjetju Dukić in drug v Trbovljah težko ponesrečil mladoletni delavec Stanko Tratar, zaposlen pri vzenjaci za premog, ki nosi še gd delavstva pridano ime Semering, in to radi opasnega dela, ki ga delavec tam vrši, ker ta ne more odbežati proč v slučaju, če se voziček za premog odtrga od vzenjače zice, karor se je pri tej nesreči zgodilo. Nesreča se je prigodila na način, da se je voziček odvezal in v vso silo drvel v nižavo. Tratar je bil pri tem delu šele prvi dan in je tudi delal šele prvi siht. To je k nesreči še pripomoglo, ker se je v dolino drvečega vozička namreč tako ustrail, da je na mestu obstal kot ukovan. Voziček se je zaletel v Traturja in ga smrtnonevarno poškodoval.

— Drugi slučaj je prvemu podoben. Na poševni progri na Doberni se je na mestu, kjer dobi proga drugo ležečo smer, veriga od vozička odpela, manček, ki bi moral odpeti voz obdržati ni bil v redu, tako da je voziček drvel nazaj v nižavo ter tam zaposlenemu Ivanu Podbevkemu zdobil nogo in ga tudi drugod težko poškodoval.

Napad iz zasede. V torek, dne 13. decembra zvečer se je враčal iz Vevške papirnice domov zidarski polir Valentin Grad iz Dobrunj. Nekako na sredi pota na samem padne strel iz zasede in ga zadene v nogo, da so ga morali odpeljati v bolnico. Drugi dan so našli na licu mesta izstrelek vojaške puške, artilirali so dva, osumljenih je več. Vojaške puške niso mogli najti, dasi so orožniki ves dan preiskovali po hišah.

Umrl je v Ljubljani gospa Franja Zalokar, vdova po okrožnem zdravniku v Velikih Laščah in mati primarija g. dr. Alojzija Zalokarja. — Dne 16. decembra zjutraj je umrl g. Ivan Mikuž, ravnatelj Hipotekarne banke jugoslovanske hranilnice. Svoj čas je bil uradnik deželnega odbora, potem pa je bil dodeljen Deželnim banki.

Gospa Danilova ponesrečila. V drami je dne 14. decembra zvečer gospa Avgusta Danilova tako nesrečno padla po stopnicah, da si je zlomila nogo. Prepeljali so jo v bolnico.

Loški potek. Naše občinske volitve so se vršile 27. novembra. Ker so modaki povečani na sezonskem gozdnem delu odstotni, je bila udelešba zelo pliča. Volilo je 186 volilcev. S. L. S. je dobila 131 glasov, SKS 55 glasov. Tako je dobila SLS 17 odbornikov, SDS pa 8 odbornikov. Dne 8. decembra je bila volitev župana. Obe stranki sta volili za župana Jožefu Rušu, posestnika v Travniku, ki je sedaj že tretji župan v Loškem potoku in zvest pristaž SLS. Izvolili smo 8 svetovalcev, 6 naših in 2 SKS. Volitev je bila obakrat zelo mirna in tako — upamo — bo tudi delo v občinskem odboru. — Umrl je dne 22. novembra najstarejši Potočan Janez Košir s Hriba, št. 31. Rojen je bil 15. maja, 1832 in torej mnogo na svetu doživel. Bil je zdrav in živahan do zadnjega.

Na smrt je bila obsojena pred mariborsko poroto Terezijo Solar, ki je v Fokovcih v Prekmurju umorila svojega lastnega moža.

Cloveško glavo je kuhal. V Trbovljah je večkrat za grobokopu neki delavec Lovrič. Na Marijin praznik ga je nekdo zatolil, da je v mrtvanični kuhal mrtvaska glavo. Na vprašanje, kaj da to dela, je Lovrič odgovoril, da dobi za lobanje 300 dinarjev, pa ni hotel povedati, od koga. Stvar je bila naznanjena orožništvu, ki je zadevo preiskalo. Med tem je Lovrič lobanje zakopal in ko je končno tudi orožnikom priznal svojo kuharško umetnost, je lobanje oboljkal. Po Trbovljah govorje, da rabijo lobanje špiriti, možno je pa tudi, da jih kupuje kdo, ki jih rabi za medicinski študij. Seveda se je vse ukrenilo, da Lovrič tega posebnega zasluga ne bo več imel in da se tako oskrumbe mrljev preprečijo.

Naši izseljeni meseca avgusta, 1927. Po statistiki na izseljenščaku komisarijatu v Zagrebu se je izselilo meseca avgusta iz Jugoslavije 1,743 oseb (1,215 moških in 528 žensk). Bilo jih je iz Hrvatske in Slavonije 600, iz Vojvodine 376, Dalmacije 335, Slovenije 276, Srbije 71, Bosne in Hercegovine 67 in Črne gore 18. V razdobju od 1. januarja do konca avgusta se je izselilo 13,744 oseb (780 več kot lani).

Smodnišnice na ljubljanskem polju so začele odstranjevati in se bodo prenesle nad Gorico pri Pimperku na Gorenjskem.

Jugoslovanski misijonarji so dobili v Indiji svojo provincijo, kjer bodo misijonarili. Dosečaj so sicer še v zvezi z Belgiji, ker je naših pre malo, toda ko jih bo dovolj, bo Jugoslavija dobila s tem svojo prvo samostojno misijonsko provincijo v poganskih deželah. To je tudi državne stališča zelo važno, obenem pa bomo Sloveni še prav posebno vedeli, za katere misijone naj se najbolj zavzamemo. Jugoslovanske misijone v Indiji vzdržujejo očetje jezuitje ter sta se 12. decembra zopet dva misijonarja podala v Indijo.

Jugoslovanski misijonarji so dobili v Indiji svojo provincijo, kjer bodo misijonarili. Dosečaj so sicer še v zvezi z Belgiji, ker je naših pre malo, toda ko jih bo dovolj, bo Jugoslavija dobila s tem svojo prvo samostojno misijonsko provincijo v poganskih dežalah. To je tudi državne stališča zelo važno, obenem pa bomo Sloveni še prav posebno vedeli, za katere misijone naj se najbolj zavzamemo. Jugoslovanske misijone v Indiji vzdržujejo očetje jezuitje ter sta se 12. decembra zopet dva misijonarja podala v Indijo.

Uboj v Rušah. Ivan Skarlovnik je poznan v Rušah kot velik nasilež in prepirljevec, ki ne prestane išče priliko za pretep. Že opetovanje je bil radi tega kaznovan. Dne 24. avgusta je oboljenec srečal pred Podgornikovo hišo Stanka Mohorko in njegovega prijatelja Jakoba Megušarja. Po svoji starosti navadi se je zaletel v Megušarja, nakar ga je Mohorko pozval in mu dal dve zaušnici. Oboljenec se je nato odstranil z opombo, da ga bo Mohorko že še pomnil. Čez kakih 20 minut se je oboljenec res vrnil nazaj, držeč roki z žepih. Pristopil je mirno k Mohorku ter ga v vso silo udaril z odprtimo nožem v levo sence. Udarec je Mohorku prebil lobanje ter mu ranil možgane. Mohorko je bil takoj prepeljan v mariborsko bolnico, toda vsaka pomoč je bila zamašena. Umrl je vsled otrpenja možganov. Morilka so navzoči delavci takoj po zločinu prijeli ter mu odvzeli nož, nakar pa se jim je iztrgal ter pobegnil. Bil je nato od orožnikov aretiran. Zagovarja se s silno jazo, ki ga "popolnoma omami, kadar ga kdo razdraži. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe.

Kamen ga je ubil. V Jankovi pri Vojniku blizu Celja se je smrtno ponesrečil Anton Petre, sin tamošnjega posestnika in orožnika v pokoju, Josipa Petre. Pri razstreljevanju kamena ga je zadel debel kos kamna na glavo s tako silo, da mu je prebil lobanje. Ponesrečeni je druži dan po usodepolnem udarcu umrl.

Utonila je v vajkem kalu v Slamni vasi pri Metliku pri pravni perli, 70-letna Ana Stenfanič. Od slabosti se je zgudila v vodo in ker ni bilo nikogar bližu, je v vodi našla smrt.

Nov most se bo delal čez Muro med slovensko in avstrijsko Radgonjo. Stal bo 2,840,000 dinarjev. Plačali ga bodo po Jugoslovani pol Avstriji, ki se na-

Za župana v Krškem je bil izvoljen g. Alfonz Urbanc, predstava SLS. Tudi svetovalci so vasi pristaži SLS.

Smrtna kosa. V Ribnici na Pohorju je umrl g. dr. Peter Miglič, praktični zdravnik in polkovni zdravnik v pokoju. Dosečaj je visoko starost 82 let. — V Planini pri Raketu je umrla gospa Rozalija Lenassi v starosti 75 let.

Milijonar-delavec. Blizu Dubrovnika je nedavno umrl neki Pero Klinjak, xi je bil avto čas v Ameriki ruder, potem pa je prišel v Dalmacijo, kjer je vedno opravljal težka ročna dela. Ob smrti je napovedal, kje ima zakopan svoj denar. In res so ga našli. Vse premoženje znaša štiri milijone dinarjev.

Smrtna kosa. V Mariboru je umrla Gabrijela Veličnik, vdova profesorja, v starosti 76 let.

Prva jugoslovanska podmorska čolna. Te dni je odpotovljena na Angleško posadka, da preuzeme novo zgrajena podmorska čolna naše mornarice. Posadka bo ostala 15 dni na Angleškem, nakar bo pripeljala podmorska čolna v domače pristanišče.

Mariborska porota. Dne 26. oktobra, 1927 zvečer so delavci, ki so bili zaposleni pri popravilu cerkve v Majšpergu, obrezovali repo pri gostilničarki Mariji Drežniček. Med njimi je bil tudi današnji oboljenec Frane Hojs. Pri delu so precej pili, tako da so bili nazadnje že precej vinjeni. Po končanem delu so se odpravili na svoja skupinska ležišča. Oboljenec, dalej Jožef Golob, Mihael Muhič in Alojzij Čurk pa so ostali še na dalje na cesti. Med njimi je nastal spor ter so se naposled stepili. V pretepu je oboljenec najprej udaril Goloba z lato po roki ter ga lahko poškodoval, ko pa je prihplet temu na pomoč Mihael Muhič, ter prisilil napadcu zaušnico, je to Hojsa tako razpalil, da je potegnil nož ter ga v vso silo zaaščil Muhiču v prsi. Sunek je temu prezel srčno žilo, kar je imelo za posledico takojšnje izkravljajenje in seveda tudi smrt. Oboljenec svoje dejanje v polnem obsegu priznava. Sodni dvor ga je obosodil na 18 mesecev ječe.

Ropar in nasilež. Proti Janzu Žinku se je vršila tajna razprava radi grožnje ropa in posilstva, katero je izvršil 25. avgusta nad Marijo S., ko je spremjal s postajo Pragersko proti domu v rešnjevec. Žinko je poznan kot nasilen človek ter je sedel v ječi radi poskušenega uboja štiri leta. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe.

Uboj v Rušah. Ivan Skarlovnik je poznan v Rušah kot velik nasilež in prepirljevec, ki ne prestane išče priliko za pretep. Že opetovanje je bil radi tega kaznovan. Dne 24. avgusta je oboljenec srečal pred Podgornikovo hišo Stanka Mohorko in njegovega prijatelja Jakoba Megušarja. Po svoji starosti navadi se je zaletel v Megušarja, nakar ga je Mohorko pozval in mu dal dve zaušnici. Oboljenec se je nato odstranil z opombo, da ga bo Mohorko že še pomnil. Čez kakih 20 minut se je oboljenec res vrnil nazaj, držeč roki z žepih. Pristopil je mirno k Mohorku ter ga v vso silo udaril z odprtimo nožem v levo sence. Udarec je Mohorku prebil lobanje ter mu ranil možgane. Mohorko je bil takoj prepeljan v mariborsko bolnico, toda vsaka pomoč je bila zamašena. Umrl je vsled otrpenja možganov. Morilka so navzoči delavci takoj po zločinu prijeli ter mu odvzeli nož, nakar pa se jim je iztrgal ter pobegnil. Bil je nato od orožnikov aretiran. Zagovarja se s silno jazo, ki ga "popolnoma omami, kadar ga kdo razdraži. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe.

Uboj v Rušah. Ivan Skarlovnik je poznan v Rušah kot velik nasilež in prepirljevec, ki ne prestane išče priliko za pretep. Že opetovanje je bil radi tega kaznovan. Dne 24. avgusta je oboljenec srečal pred Podgornikovo hišo Stanka Mohorko in njegovega prijatelja Jakoba Megušarja. Po svoji starosti navadi se je zaletel v Megušarja, nakar ga je Mohorko pozval in mu dal dve zaušnici. Oboljenec se je nato odstranil z opombo, da ga bo Mohorko že še pomnil. Čez kakih 20 minut se je oboljenec res vrnil nazaj, držeč roki z žepih. Pristopil je mirno k Mohorku ter ga v vso silo udaril z odprtimo nožem v levo sence. Udarec je Mohorku prebil lobanje ter mu ranil možgane. Mohorko je bil takoj prepeljan v mariborsko bolnico, toda vsaka pomoč je bila zamašena. Umrl je vsled otrpenja možganov. Morilka so navzoči delavci takoj po zločinu prijeli ter mu odvzeli nož, nakar pa se jim je iztrgal ter pobegnil. Bil je nato od orožnikov aretiran. Zagovarja se s silno jazo, ki ga "popolnoma omami, kadar ga kdo razdraži. Obsojen je bil na štiri leta težke ječe.

Kamen ga je ubil. V Jankovi pri Vojniku blizu Celja se je smrtno ponesrečil Anton Petre, sin tamošnjega posestnika in orožnika v pokoju, Josipa Petre. Pri razstreljevanju kamena ga je zadel debel kos kamna na glavo s tako silo, da mu je prebil lobanje. Ponesrečeni je druži dan po usodepolnem udarcu umrl.

Utonila je v vajkem kalu v Slamni vasi pri Metliku pri pravni perli, 70-letna Ana Stenfanič. Od slabosti se je zgudila v vodo in ker ni bilo nikogar bližu, je v vodi našla smrt.

Za odpravo potniškega vizuma med Italijo in Madjarsko se vratio že dalj časa pogajanja. Primorska letovišča, ki se na-

hajojo v hudi krizi, se od odprave vizuma nadzajo velike koristi.

Prisilno poitaljančenje lastnih imen. Pokrajinsko tajništvo fašistovske stranke za Tržaško je odprlo poseben urad, ki mu je poverjeno propaganda akcije za poitaljančenje priimkov. Ta urad mora poskrbeti, da menjajo priimek vsi tisti, ki so odvisni od države, občine in tudi zasebnih podjetij, na katerih ima stranka vpliv. Predvsem si morajo popraviti imenitosti, ki so vpisani v fašistovske stranke. Iz lastne iniciative so zasebniki predložili silno malo prešenje za poitaljančenje priimka; še med temi so bile počevne same ženske. Zakon sicer daje moč prefektom, da popravi slovansko ali sploh ime neitalijanskega izvora tudi "uradno," to je proti volji nosilca; vendar se primorski prefekti zaenkrat nočijo poslužiti te pravice, temveč rajše potom fašistovske stranke pritiskejo na zasebnike, da si tako zavarujejo pred svetom očitke, da postopajo nasilno. To je bilo potrebno zabeležiti, ker fašistovska časopisje tako poroča o "spontanem" navalu prošenj za popravo imen.

Aalkohol — ubijalec. V Ložicah v Vipavski dolini se je izvršilo grozodejstvo, ki ima le redke primere. Ubit je bil Ivan Premrou od lastnega zeta. Kako je povedal ljude, bil je zet, Gašpar Mislej, nasilen človek in je že prej večkrat grozil, da bo kaj naredil. V družini je bil star prepir, kakor je tako rad med starimi in mladimi. Stari je držal v rokah svoje premoženje in gospodaril po svoji glavi, mladi pa je hotel, naj vse njemu izroči. Tako je prišel do teh nerednosti hitro in popolnoma. Vzorec steklenica te izvrstne odvajalne tonike pošljemo zastonji, piše na Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., in pričožite 10c za pokritje poštnih troškov.

Sodnik: "Zakaj ste začitali posestvo vašega delodajalca?"
Otoženka: "Moj fant je namreč pri požarni brambi, zato bi bila rada videla, če se zna hitro zasukati."

Gledališki ravnatelj: "Ne, vaše igre ne morem uporabiti. Je predolga za oder."
Pisatelj (začetnik): "Nič ne stri. Ali se ne da oder podaljšati?"

Nadzornik: "Nadzornik je prišel v šolo. Bil je zelo zadovoljen z odgovori učencev. Na zadnje je reklo: "O, ko bi mogel biti še enkrat šolski učenec." Po kratkem odmoru je vprašal Franceta: "Ali več zakaj si to želim?"

France pa je bušnikil: "Zato, ker ste že vse pozabili, kar ste znali."

Edini preostali.

"Tako, vi ste edini preostali od potopljene ladje? Povejte no, kako ste se rešili?"

"I kako, zamudil sem in parnik je brez mene odplovil."

For the use of English
speaking members of
K. S. K. J.

OUR PAGE

Edited by Stanley P. Zupan Address 6117 Gl. Chair Ave., Cleveland, O.

Official Notices, Sporting
and Social News and
Other Features

LODGE ATTENDANCE

It is a well known and generally accepted truth that we get out of life exactly what we put into it. If we put into it the best we have, the best the world has will come to us in return. The truth of this principle has been demonstrated in life, times without end.

If such a condition exists in life, then the same condition must obtain in the lodge room. We never get out of the lodge less than we put into it. It has been said that if we cast our bread upon the waters, it will come back to us. In fraternal work particularly, it might not be far wrong to say that it will come back to us. In fraternal work particularly, it might not be far wrong to say that it will come back buttered. In effect, this means that when we give to the lodge the best that is in us, then it will come back to us many times multiplied, in the best the lodge has to give us. The member who believes that he can take something out of a lodge when he puts nothing into it, is making a grievous mistake. This is true of many things in life. The lodge is a well that we may tap, and in putting into it our enthusiasm and energy, we release a flood of benefits for ourselves that will continue as long as we take an active interest in the work of the lodge.

A member cannot show indifference in any more marked way than chronic kicking, finding fault with the officers, with his fellow members, with the location of the club, and everything pertaining to the lodge, yet never attending a meeting of the lodge. When matters are being discussed on the floor of the lodge room, it is usually to register a complaint against this thing and that and never to give the lodge the benefit of his opinion when any course of action is being discussed and adopted. He comes in angry because his opinion has not been consulted beforehand, yet he is never present to take part in the work of the lodge. He leaves the work to the other man and then complains about the manner in which the others fellow does it. In order to lure him into the fold, it is necessary to invite a supreme officer to attend, or to give a special entertainment.

Such an absentee member never becomes acquainted with the members of his lodge. He does not learn to know the officers of the lodge. The meaning of brotherhood and good-fellowship is lost upon him. His name appears on the rolls of the lodge, it is true, but that is all. Just as his name remains on the books of the lodge for a hundred years, it will never in itself become acquainted with a single other name on the books. It is necessary for us to mingle in the lodge room if we are to know our brothers, and it is essential for us to have personal contact with them before we can be of any service to them or they can be of any service to us. The man who leads a lonely existence is lonely only because he chooses to be that way. To have friends, we must be friends, and we can never be friends without brothers in the lodge by remaining aloof and absenting ourselves from lodge meetings.

J. J. Davis

Dear Members:

Mr. John Omerza, Manager of the Collinwood team has sent me a very good idea. Instead of each manager publishing the list of his players, he would have each manager send in to headquarters a contract, signed by every player. As new players are used new contracts would be sent in. Headquarters would publish the names of all men under contract. We believe that idea to be better than the one we suggested.

We feel certain that the baseball convention will bring forth many more good ideas. Mr. Anton Hochevar, Manager of Bridgeport has brought up a matter that may not be easily settled: how much territory should each team represent?

Fraternally yours

Father Butala.

Safety Slogan.

1. Horse sense as well as horsepower should enter into the operation of motor vehicles.
2. Live to ride another day by obeying all warning signs.
3. Believe in highways warning signs — they mean what they say.
4. Drive with care — you may meet a fool.
5. A reckless driver is a menace.
6. Respect the pedestrian's rights.
7. Our streets are wide and smooth. Don't burn them up.
8. Death is so permanent. Better to slow down at danger.

The number of lodges represents intersections.

HOPES FOR MANAGER MEETING

Pittsburgh Team Will Have Coach; WIE Hold Dance In January.

Now that the holidays are over the Smoky City boys would like to say a few words in regard to baseball. Our boys are satisfied to let bygones be bygones and make a real start this year.

In reference to the writeups, dealing with rules for our league, appearing in Our Page, I shall not make any comments at present. I will, however, have some ready by the time our Supreme Committee selects a date and city of a meeting in regards to forming a league and writing up a set of rules for the same.

Baseball will be here before long and we should prepare ourselves to avoid trouble similar to that which we had to contend with last year. The proper thing is to be prepared to meet all difficulties which may arise.

As to our Pittsburgh boys, who think they can make the grade on the team, I would like to see a few of them get in touch with me by dropping me a line or so and informing me as to their whereabouts. I hope Mr. Rudman of Braddock, and a few others see this.

We are going to improve our team by the aid of a coach. We have been fortunate in having Mr. Max Stome, formerly with the Cleveland Indians, and who knows the game from A to Z, to fill the position of coach. Every position on the team is open and may the best man win his position by hard work and steady practice to insure our Pittsburgh backers a pennant in our second year under the K. S. K. J. flag.

The baseball team will hold a dance sometime in January. The date has not been set as yet, but we will give particulars in a short time so you may have ample time to decide that you will attend it.

It is very interesting to note that many of the younger boys of our Union are accepting responsibilities by stepping into offices of their lodges. This, without doubt, will insure the longevity of our organization, an increase in interest, and a step forward in Americanizing our Union.

The play given by the Junior Dramatic Club December 25th was a success, but it was due to our friends who so splendidly supported the presentation of this play.

Wishing you a successful season,

John Golobic Jr.

Manager No. 50 B. B. Team.

HOW MANY PRIESTS?

The total number of Catholic priests in the world is 312,000, while the total world population is 1,700 millions. As there are 200,324 priests in Europe, there remain only about 111,000 priests for the care of souls in other parts of the earth. In Africa there is only one priest for 409 Catholics and 82,000 pagans; in Oceania only one priest for 330 Catholics and 10,000 pagans; in Japan, one priest for 880 Catholics and 220,000 pagans; in China, only one priest for 800 Catholics and 180,000 pagans; in India, only one priest for

BOWLING NEWS

ST. STEPHEN'S BOWLING LEAGUE, CHICAGO, ILL.

SECOND DIVISION

Week Ending December 31st, 1927.

TEAM STANDING

Team W. L. Totals Ave.

Holy N. Jrs. .27 13 25,296 648.27

St. Stephen's .26 13 25,767 660.27

St. Mohorus .14 25 24,190 620.10

St. George .11 28 23,411 600.11

Individual Average.

Rovtar, St. S. .27 179 4,061 150.11

Verbiscar, SS .26 166 3,635 139.11

Perko, HNJ .36 178 4,975 138.07

Gottlieb, SG .38 177 5,177 136.09

Skala, St. M. .26 187 3,479 133.21

Prah, HNJ .39 187 5,202 133.15

Bogolin, St. S. .39 187 5,157 132.09

Basco, HNJ .39 194 5,090 130.20

Bogolin, HNJ .36 169 4,687 130.07

Fajfar, St. M. .30 172 3,845 128.05

High Team Series

St. Stephen's .2,167

Holy Name Juniors .2,080

High Team Game.

Holy Name Juniors .783

St. Stephen's .763

High Individual Series

Rovtar .508

Terselich .487

High Individual Game.

Terselich .204

Basco .194

J. J. Bogolin, Secretary.

Forest City, Pa.

Dear Brother Editor: In order to save my "School girl complexion," I am compelled to announce to the world and all it contains that yours truly has committed high crimes. Our friend and also K. S. K. J.'s premier baseball pitcher, John Swegle, known to his friends as "Jinks," has arisen to arms and threatens me with mayhem, murder and several other unpleasant fates. The reason for his ire is that your faithful servant has forgotten and inadvertently omitted John's name from the list of officers chosen to direct the destinies of the association during the coming year. John has been elected by an unanimous vote and he thinks the world should know it. So do I. So here it is. Very sorry, John.

Now, let us be more serious and inform those who think we are hibernating with the bears that we are very much alive. At the last regular meeting, a basketball was furnished us. We have the players; we have the ball, but where is the gym? Many of us have already gotten silver threads among our golden locks trying to procure one at a reasonable expense. Will some one Samaritan get one for us?

Before I close this long and somewhat irreverent contribution, our association wishes to sincerely thank the St. Joseph's Lodge for their magnificent donation at their meeting in December. The manner in which they discussed our request and their final disposition of same showed us all that they were interested in our welfare. May they all see the seeds they have planted blossom into success.

We particularly wish to thank Mr. Muchita for his very interesting talk in our behalf and also to Mr. Teibon, who brought our request before the meeting.

Fraternally yours,
John Kamin,
Business Manager K. S. K. J.
Athletic Club.

"What makes you so uneasy? Is your conscience troubling you?"

"No, it's my winter underwear."

Owner: "Go home and shave."

880 Catholics and 100,000 pagans. These numbers alone show plainly the crying need of priests, and the pressing necessity of support and co-operation in their formation and multiplication.

THIS AND MORE OF IT

We Wonder What Happened To George Chi And Bympus.

This is leap year and I think the girls all know it. Young men, beware! Protect yourselves, we have for sale smoked glasses that will do the trick. When a young lady proposes in leap year, the custom is I believe, the young man should accept. If he refuses, he is obliged to buy her a hat, or a dress, or a box of candy, or a tricycle.

Here is our advise to young men who do not want to be caught.

Don't answer any phone calls. Don't put vaseline on your hair.

Don't make any dates. Wear smoked glasses. Say "No" always.

Don't answer any questions. Buy a 10-cent wedding ring and fool them.

Smoke Christmas cigars and wear gift ties and they will keep away from you.

Leave the country.

This being leap year, we will try and publish a feature short story, dealing with trying ways of women and the hoarseness of men. The story will appear soon, providing we can get it past the censors. Get your copies early.

Chicago Girls Will Soon Start 1928 Program.

Did you hear the latest news? It is about the "Busy Bee Girls." Rumor has it, that they are going to get active, and pretty soon, too! And do you know who the officers for 1928 are? Well, maybe this is right. To the exalted office of president was elected unanimously Miss Anna Perko, Miss Julia Pasdertz, secretary, and Miss Mary Grill, treasurer.

These young ladies are renowned for their zealous, untiring work for the betterment of the Club, whose aim is to help the foreign missions, especially the Slovenian missionaries in China. In spite of many hardships, the "Busy Bee Girls" have managed to get financial aid, through conducting various plays, dances, etc., for these struggling and hard working missionaries.

Their last program? Did you see it? It was really wonderful! Well, here's hoping they'll soon show us what they've done for their annual entertainment. With such enthusiastic and wonderful officers, backed by a dozen of the best girls in Chicago, wish we could join this flourishing organization. Wishing the "Busy Bee Girls" much success, both financial and otherwise, with their future affairs.

A Friend of the Busy Bees.

It has been estimated that 1,500,000 one-dollar bills are worn out each day.

Molly (weary of sermon, in a very audible whisper): "Mummy, if the church caught on fire, would he stop THEN?"

Matrimonial packages are not always what they are tied up to be.

Faith is not very plentiful, but the supply equals the demand.

Daily pun — The elevator in a department store is merely a shoplifter.

Walter: "Has the lady at the next table paid her bill?"

"Yes, sir."

"Good, then I can make eyes at her."

WORLD'S LARGEST LIGHTHOUSE WILL HONOR COLUMBUS

A permanent memorial to Christopher Columbus in the form of the largest lighthouse in the world will guide pilots to Santo Domingo, according to plans announced in Washington, D. C., on January 1st, by the Government Board of the Pan-American Union. Every nationality will be invited to contribute to the erection of the memorial, and architects of all nations will compete for the proposed \$4,000,000 structure.

Secretary of State Kellogg, as Chairman of the Governing Board, has announced that Albert Kelsey of Philadelphia, one of the architects of the Pan-American Building, has been authorized to select the site and plan the competition.

The lighthouse will occupy a park near Santo Domingo and is expected to serve as a beacon not only to mariners, but to aerial navigators. A monument built by the Dominican Government to house the remains of the great explorer will be placed in the memorial. The plans will be selected by an international jury, which will meet first in Europe, preferably in Madrid, and later in a South American city. Fifty thousand dollar will be distributed in prizes to the architects.

THAT'S THE SPIRIT

Recently Our Page has been asking for aid from the readers. Things are nice and rosy now and we hope that you will believe in "Ask and you shall receive," as we do.

Miss Ana Kump of Calumet, Mich., sent in the following jokes for your approval:

Replies in Kind.

Telegram — no mon. no fun, your son.

Reply — How sad, too bad, your dad.

Wild Life in The Pampas.

There was a young penman, named Beck.

Who raised the amount of a check?

It didn't go through. And I hope to tell you, that Beck caught heck in the neck

A Lazy Office Boy.

It was "day off" for the office boy and the boss was very busy. The boss being very peeved at the absence of the office boy sent him the following note:

"This was my first busy day and since you did not attend to your business, you are fired."

After five days the young man appeared at the office again and was greeted with: "What, you here again?"

ZADNJA PRAVDA

ROMAN

Spisal J. S. Baar, poslovenil Vojteh Hybášek

(Nedeljevanje.)

"O, seveda," si je mislil starji, "taka stara grča kakor sem jaz, ne vzbete več." Toda tari na ni, ni se pritoževal. Lazil je po dvorišču, popravljal orodje in pritrjeval cepece in zlasti klepal kose, kajti otava, gosta kakor kožuh, je klicala kosce, naj že pridejo, ker se dan krajša in solnce slabl in bo jutri ali pojutranjem rojstvo 'Materje božje in praznik njenega Imena.

Porazilovi so se najprej odpravili na "očetov travnik" — v gozd. Užitkar otave ni prodal ne zeleno ne suhe, marveč jo je sinovoma prepustil. Ka-

kor včasih prej, tako je tudi zdaj šel z Martinom in Adamom proti gozdu s koso na ramen in oselniku za pamom. Na tem gozdnem travniku so Porazilovi vselej začenjali košnjo; zato ker je bil ta travnik najbolj oddaljen, pa tudi zato, ker se je tam trava najslabše sušila. Drevje je namreč kmalu metalo senco, zemlja je bila vlažna, odsolnčena in divjačina je delala veliko škodo. Kosci pa so se tega travnika najbolj veselili. Rosa je ležala celo dopoldne, iz gozda je prihajal prijeten hlad, ptički so prepevali in travica je bila tako krhka, da se je kar sama kosiла. "Z leseno koso bi jo človek pokosil, tako je sočna," je hvalil stari.

"Moj Bog, tu je kakor v raju," sta zadovoljno opomnila sinova, ko so obstali na robu travnika. Solnce je bilo ravno vstalo, stopilo je na Hrádek nad Ujezdom in je pogledalo, kakor bi hotelo s svojim zlatimi očesom premeriti pot, ki ga čaka čez dolino na Halitravo, kamor bo zvečer zatonilo. Gozd je odmeval od ptičjega petja in vpitja. Mladi zarod šinkavec, drozovi, tašči in črnoglavki je gostole svojo juntrano molitev, golobi so grulili, šoje so se krohotale in srake so vpile. Od gračinske seči so se oglašali zvunci gozdarjeve živine, katero so gnali na pašo. Rahel vetrč je vlekel nad gozdom, da ga spodaj niti čutili niso, a vrhovi smrek in jelk so se priklanjali pozivljajočemu solncu in mu sumeli pritajene, veličastne himne gozda. Kakor črne obrvi nad očmi, tako so stala tu črna, sloka debla krog zelenega travnika, ki ga je letos krasilo že drugo cvetje. Kakor da je nebo nežno dahnilo na travo, se je medlo lesketala siva rosa na cvetju kot motno srebro in razločno kazala sveže sledove, koder je bila pobegnila čez travnik družinicu srn ali zajec . . .

"Res, kakor v raju," je prikimal stari Porazil. "Toda včasih ni bilo tako. Luže in črno močvirje je bilo tu poprej; pravili so, da na tem kraju straši, da se ga je vsak ogibal. Niso tako pravili brez vzroka; zemlja se je tu pogrezovala pod nogami. Ni vrnila in izpustila, kar je stopilo sem. Moj ranjki ded, Bog mu daj nebesa, je še pominil, kako se je tukaj valjala v blatu čreda merjasev, da, celo medveda, je tu baje ustrelil gozdar. Zadnjega medveda; njegovo glavo hranišo v tranziskem gradu."

"In vendar je tu tak travnik," sta se čudila sinova, "da ga ni boljšega daleč naokrog."

"Toda stal je nekaj dela. Pet

.

zim, dan za dnem sem prebil na njem. Tu spodaj sem razstreleval skalo, z vzvodom sem odstranjeval kamene, dokler ni voda dobila odtoka. Ograje tu okrog so iz onega kamenja."

Kazal je z roko na ograjo, ki se je raztezala v krogu kakor okop

ljudko zaspil!"

Ne daleč od njega grabita nevesti.

"Oče pojejo," reče hipoma Dodlička in neha grabiti.

"Kaj pa misliš?" dvomi Manca in grabi dalje; "to le voda tako žubori v jarku."

"Manca, pat, zares pojejo," opominja vnovič Dodlička, oprata ob grablje. Glavico je obrnila proti gozdu, kjer počela v senci stari Porazil.

med gozdom in travnikom.

"Speljal sem vodo iz močvirja," to je že med delom govoril, "samo studenček in spomladi nekoliko vrelcev je ostalo od vsega barja. Zdaj teče voda po jarku na mlin in mlinarji so veseli, da imajo toliko več vode," pokazal je na potok, ki je žubrel nad gosto zarastlimi brezovi.

"To ti je trava," je hvalil Martin, ki je kosil takoj očetu za petami.

"Muslim, da," je kimal Porazil. "Pa ni bila vedno taka, rastla je tu kislka krma, živina je ni marala. Dolgo sem razmišljal, kako bi izboljšal. Zato sem pogonjil in takoj je bilo drugače, boljša korenina se je prijela in sedaj — glejte — celo kumin je tu!" Sklonil se je in potegnil iz redi stebelce pozno evočega kumina.

Okrug devetih sta prišli na travnik ženski — Manca in Dodlička. Prinesli sta moškim malico, sami sta prijeli za grabje in trosili. Stari Porazil ju je porečno gledal, se smehl, mazal na kruh sira, nabasal si pipico in se ni mogel premagati, da ne bi rekel: "Fanta, vse sem vama razdelil, samo enega ne.

"Oče, česa pa ne?" sta skoraj istodobno vprašala sinova.

"Zibelke," se je starček zamejal s tihim, srečnim smerhom. Martin in Adam sta zaredila kot mak.

"Imamo samo eno, pri tebi je. Martin, za dimnikom — kako pripravna zibelka; Bog sam ve, koliko je stara, mi vsi smo v njej počivali; toda naredil bom še eno, takoj jo bom začel, da ne bo prepozno, in tista bo tvoja, Adam."

"Le naredite, oče, pa kmalu."

"Pestoval in zibal bom. — To mora vsak ded, zlasti če bo deťe fanteck. — Pa tudi deklico bom imel rad."

Tako radostno gorkoto je starček čutil v srcu, da se mu niti ni ljubilo vstati, ko sta se sinova dvignila in poprijela zoper za kose. Samo veselo je reklo: "E, kaj, bom še malo počival, saj sem na užitku." Zadovoljno se je zvrnil v travo in premišljeval naprej. Potem mu ne bo več dolgčas v njegovem kotu. Mladi bodo dobili malega kričača, mama ga podobi, in takoj ž njim v dedovo sobo. "Oče, pazite na fanta, kuhanjo kašo ima v pečici," bo rekla, in on — stari Porazil, dovrnil povoj, razgrnil odeleno in pustil dečka, naj prbrca. Vzel ga bo na koleno, napital ga s kašo in mu zapel. Lahko je reči: bom zapel. — Ali pa zna še zapeti otroku?

Starček se je zagledal v visoko nebo. Gledal je oblake, kako so pluli — in tako je priplul tudi na obzor njegove duše spomin za spominom. Samega sebe gleda kot majhnega otroka, samosračnika, v duhu glede svojega rajnega deda. Kakor bi ga živega videl: v sobi pri peči sedi na klopi in pestuje njega, starega Porazila — ki je nekaj malega večji kot pipec za groš; dedek ga drži v koščenih rokah kakor igračo, učka ga na kolenih, igrače mude, modro z njim govor, razlagu mu različne stvari in mu poje. Da, popolnoma razločno se spominja, da mu je ded večkrat pel, kadar ni hotel zaspasti. Živo sliši njegov postarni glas; celo napev si je zapomnil, le besede so mu izpadle. — Ne se jih že spominja:

"Ajaj, moj ljubček, ajaj, zaspis, majčkene očke" — Poglejte, solnce je že preskočilo stolp v Klenči, je opon-

zorila Manca, "pojdimo domov, tam bo sodnji dan, Perutnina je lačna in živilna razdene hlev, če ne bomao spodne doma."

"Res je, res," ji je pritrdil oče, in vsi so se dvignili. "Danes ste kosili na mojem, in pridno ste delali, zato dam danes za pivo. Tako sem vesel, kakor že davno ne. Ta travnik me vselej tako razveseli. Prosim vas, otroci, nikar ga ne delite, ko umirjem, ampak pustite ga celega; naj bo za spomin, da je bilo Porazilovo posestvo v Klenči enkrat en sam grunt. Skupno ga kosite, skupno susište arnicu in otavo, in šele kopice delite. In če se kdaj sprete — če se ji nekam znamna, pa ne more se je spomniti. Kakor podlascica gre tih k dedu. Vidi ga; glej, vznak leži, oči ima zaprte; mora spi in sanja. Blažen nasmeju igra na licu. Dodlička razume vsako besedo njegove pesni:

"Ajaj, moj ljubček,

ajaj, le tiše! —"

Dodlička odpeva v duhu in nadaljuje:

"ljuba Gospa

Marija ti piše."

Tudi Manca se ne more premagati, tudi njo nekaj vleče k dedu, ki poje še vedno:

"Ko ti napiše

pisemce,

ga položi ti

na srce!"

Stari Porazil je dojel, toda zbudil se ni. V spanju se mu je stemnilo čelo, ustnice so se mu pribegale; morda se je nečesa spomnil, nečesa neprijetnega. V naslednjem trenutku je že zopet usmeh pozlatil njegovo lice, da je vnovič žašarel, kakor svetniško. Užitkar je začel vnovič:

"Angelček gre,

ima jabolčki dve."

Sedaj ne stoji več pri njem, ampak čepita obe ženi, poslušata tisoč in veselo gledata očeta. Starček čuti, kakor da ga nekaj šegeta, dvigne roko, pomane si čelo in oči ter se prebudi.

"Oče, kaj se vam je vendar sanjalo tako lepega?" se je sklonila zopet nadenja Dodlička.

Da je nisan pred Mano, gotovo bi starčka poljubila kot otroka, tako se ji zdi lep.

"I, veverici, kje sta se pa vzieli?" se čudi Porazil in sede.

"Ravnov o vaju se mi je sanjalo;

vajine otročice sem pestoval v

duhu — in zdi se mi, da sem jim celo pel o vama."

"Seveda ste peli, zelo lepo

ste peli," hvalita ženski in čuti

ta pri srcu neizmerno in neizrečeno srečo.

"Kaj se pa vidve tam smejetate z atom?" kliče Adam.

Obstal je, postavil koso in jo obrisal s šopom trave, potegnil oslo

iz oselnika in brusi, pri tem pa škili proti gozdnemu robu, kjer govorita Manca in Dodlička z očetom.

"Pridita tudi vidva sem!"

kliče oče kose, "da bomo vsi skupaj."

Brata sta dokosila samo še svojo red, odložila kose in prisledila k družbi. Porazil vnovič pripoveduje svoje žive sanje o ranjem dedu, kako je videl sebe — samosračnika, kako je v spanju pestoval svoje vnuke in kako jim je pel.

"Kako ste jih pa peli?" je prosil Adam.

"Dolgo se nisem mogel domisliti, toda nazadnje mi je vendar prišla na misel ta pesnička,

ki jo je pela tebi in Martinu rajna mati, ko sta bila še v zibelki.

Samo te zadnje nisem dospel in niti spomniti se ne morem, kako se začne."

Kot slavček se je takoj oglašila Dodlička, s tihim, srebrnim glaskom:

"Angelček gre,

ima jabolčki dve."

Porazil je pričkal z glavo in

takoč spremljati Dodličko.

"Če Dorotka zaspančka

in sladko zaspančka,

pa da mu obe."

"Poglejte, solnce je že pre-

skočilo stolp v Klenči," je opon-

zorila Manca, "pojdimo domov, tam bo sodnji dan, Perutnina je lačna in živilna razdene hlev, če ne bomao spodne doma."

"Res je, res," ji je pritrdil oče, in vsi so se dvignili.

"Kaj pa misliš?" dvomi Manca in grabi dalje; "to le voda tako žubori v jarku."

"Manca, pat, zares pojejo," opominja vnovič Dodlička, oprata ob grablje. Glavico je obrnila proti gozdu, kjer počela v senci stari Porazil.

med gozdom in travnikom.

"Speljal sem vodo iz močvirja," to je že med delom govoril, "samo studenček in spomladi

nekoliko vrelcev je ostalo od vsega barja. Zdaj teče voda po jarku na mlin in mlinarji so veseli,

da imajo toliko več vode," pokazal je na potok, ki je žubrel nad gosto zarastlimi brezovi.

"Prav res," je slišala sedaj tudi Manca; "kaj pa, lahko poje po spomin, da je bilo Porazilovo posestvo v Klenči enkrat en sam grunt. Skupno ga kosite, skupno susište arnicu in otavo, in šele kopice delite. In če se kdaj sprete — če se ji nekam znamna, pa ne more se je spomniti. Kakor podlascica gre tih k dedu. Vidi ga; glej, vznak leži, oči ima zaprte; mora spi in sanja. Blažen nasmeju igra na licu. Dodlička razume vsako besedo njegove pesni:

"Ajaj, moj ljubček,

ajaj, le tiše! —"

Dodlička odpeva v duhu in nadaljuje:

"ljuba Gospa

Marija ti piše."

Tudi Manca se ne more premagati, tudi njo nekaj vleče k dedu, ki poje še vedno:

"Ko ti napiše

pisemce,

ga položi ti

na srce!"

Stari Porazil je dojel, toda zbudil se ni. V spanju se mu je stemnilo čelo, ustnice so se mu pribegale; morda se je nečesa spomnil, nečesa neprijetnega. V naslednjem trenutku je že zopet usmeh pozlatil njegovo lice, da je vnovič žašarel, kakor svetniško. Užitkar je začel vnovič:

"Angelček gre,

ima jabolčki dve."

"Ravnov o vaju se mi je sanjalo;